KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje $2.00
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur $3.00
Prenumerata pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienytų Valstijų $1.50
Apskelbimų kainų klauskit aiškų. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY
Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.
THE BEST ADVERTISING MEDIUM
Advertising Rates on Application.
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 41 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | SO. BOSTON, SPALIO-OCTOBER 12 D., 1938 M. | "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | METAI XXXIII

Nori Padalint Ispaniją ir Užbaigti Vidaus Karą

MUSSOLINIS JAU ATŠAUKIA 10,000 KAREIVIŲ.

Francuzija žada pripažinti gen. Franco valdžią. Lojalistai ruošiasi naujai ofensyvai.

Suskaldę ir išdaliję fašistams demokratinę Čekoslovakiją, anglai su francuzais dabar ruošiasi tą patį padaryti su Ispanija. Francuzijos užsienio reikalų ministeris Bonnett pereitą savaitę jau painformavo savo Senato komisiją užsienio reikalams, kad jis svarstąs Ispanijos fašistų pripažinimo klausimą.

Italijos fašistų spauda šitą žinią išbubnijo didžiausiomis raidėmis. Po to ta pati spauda pranešė žinią, kad Mussolinis atšaukia iš Ispanijos 10,000 "savanorių," kurie kariavo tenai daugiau kaip 18 mėnesių be pertraukos.

Tuo pačiu laiku Anglijos atstovas Perth turėjo Romoje su Italijos užsienio reikalų ministeriu Čijanu (Ciano) ilgą pasikalbėjimą, ir diplomatinėse sferose tuoj pradėta sakyti, kad jiedu tariasi apie Ispanijos karo baigimą. Anglijos ambasadorius Perth padavęs Čijanui ir savo planą tam karui baigti.

Tas planas siuląs padalyti Ispaniją į dvi dalis, vieną paliekant lojalistų demokratijai, o antrą—fašistų diktaturai.

Šitas planas jau buvęs pasiulytas ir Ispanijos respublikos valdžiai, kuri su pasipiktinimu atmetusi jį.

Ispanijos respublikos užsienio reikalų ministeris Julio Alvarez del Vayo pareiškė, kad Ispanija nepasiduos Čekoslovakijos likimui. Ji kovosianti tol, kol Ispanijos žemėj neliks nei vieno svetimo kareivio. Ir ji laimėsianti.

Mes nenorim tokios taikos, kokios jieško "tulos valstybės," sako Del Vayo. Tokia taika, kuri vieną dieną aukoja neprisotintam fašizmo slibinui Austriją, antrą dieną Čekoslovakiją, nėra jokia taika.

Tiesa, Ispanijos liaudžiai kovoti ne lengva. Pagalbos iš niekur ji negauna. Jai truksta maisto. Bet žmonės sutinka kentėti ir badą, bet nepasiduoti fašizmo jungui, sako lojalistų valdžios ministeris.

Ir vėliausios žinios iš Ispanijos praneša, kad šią savaitę lojalistai jau pradėjo koncentruoti savo jėgas naujai ofensyvai prieš fašistus.

58 JAPONŲ ORLAIVIAI BOMBARDAVO KINIJOS MIESTUS.

Šį panedėlį 58 japonų orlaiviai, pasidalinę į 5 grupes, bombardavo Kinijos miestus Kvantuno provincijoj. Pridarė daug nustolių.

Mussolinio valdžia uždraudė vartoti Italijos mokyklose 114 rašytojų knygas, nes tie rašytojai esą žydų kilmės.

FAŠISTAI SUŽEIDĖ AUSTRIJOS KARDINOLĄ.

Pereitą subatą Vienos fašistai užpuolė kardinolo Initzerio rumus ir pradėjo daužyti akmenimis langus. Visi langai buvo išdaužyti ir kardinolas sužeistas. Paskui fašistai įsilaužė į jo rumus, išnešė brangius baldus ir sudegino. Tai buvo fašistų atsilyginimas už kurstantį kardinolo pamokslą, per kurį jis kurstė katalikus nepasiduoti nacių diktaturai, o ypač nepripažinti civilinių šliubų. Kas susituoks nacišku budu, be bažnyčios šliubo, to bažnyčia neįsileis į kapines, kai numirs, grumojo kardinolas. Po to pamokslo katalikai įtaisė demonstraciją Vienoj. Užtai fašistai ir išdaužė kardinolui langus. Ir gerai Romos agentams. Jie padėjo Dollfussui išskersti darbininkų valdžią Vienoje, tai tegul dabar džiaugiasi fašizmu.

Čekai Jieško Paskolų Amerikoj.

Privatinės pranomės atstovai iš Čekoslovakijos jau kreipiasi Amerikon prašydami paskolų persitvarkymui, nes kitaip tai pramonei gręsia suirutė. Ypač reikalingi pinigai geležinkeliams, kuriuos dabar perkirto vokiečiai ir lenkai. Fabrikams gi dabar reikės importuoti anglį ir kitą medžiagą, nes Čekoslovakijos kasyklas anglai su francuzais atidavė Hitleriui. Didieji geležies ir plieno fabrikai Vitkovicuose turės tur but visai užsidaryti, nes iš jų atimtos visos kasyklos. Bendrai, iš Čekoslovakijos buvo atimta 90 nuošimčių anglies kasyklų, kurias pasiėmė Vokietija ir Lenkija. Anglų duota Čekoslovakijai $50,000,000 paskola esanti tik lašas į viedrą, palyginus su tais nuostoliais, kurių Čekoslovakijai pridarė Žiudetų krašto netekimas.

PRAGOJ NUSIŽUDĖ VOKIŠKO LAIKRAŠČIO REDAKTORIUS.

Pereitą panedėlį Pragoje nusižudė vokiško laikraščio "Praguer Tageblatt" redaktorius Dr. Rudolf Thomas su savo žmona. Jiedu paliko laiškų giminėms ir policijai, kuriuose aiškina, kad žudosi protestuodami prieš Hitlerį, kuris atplėšė nuo Čekoslovakijos vokiškus pakraščius. Vokiškam laikraščiui Čekoslovakijoj dabar nesą ateities.

HITLERIS UŽDRAUDĖ GĖLES.

Pereitą savaitę atvykus Hitleriui į Ziudetų kraštą, vienas fašistų, norėdamas parodyt didelį savo entuziazmą, metė jam bukietą gėlių. Bukietas pataikė Hitleriui kotu į veidą ir sukruvino jo snukį. Pasidarė fašistų tarpe sumišimas. Po to Hitleris įsakė, kad jam važiuojant miestų gatvėmis butų atimamos iš žmonių visos gėlės.

Hitleris Vistiek Grumoja Anglijai.

Kai Hitleris reikalavo sau Čekoslovakijos pakraščių, tai jis bažijosi francuzams ir anglams, kad tai esąs "paskutinis mano reikalavimas žemių Europoje." O su Chamberlainu jis "nutarė," kad "tarp Vokietijos ir Anglijos karo niekados daugiau nebus." Bet kai užėmė turtingiausius Čekoslovakijos pakraščius, tai tuojaus pareiškė, kad Vokietija turi tęsti ginklavimąsi toliau, nes anksčiau ar vėliau jai teksią kariauti su Anglija.

LINDGERGHAS APMELAVĘS RUSIJĄ.

Sovietų Rusijos lakunai pakėlė prieš amerikietį Lindberghą didelį triukšmą, buk jis apmelavęs Sovietų aviaciją. Pabuvęs kiek Rusijoj ir nuvykęs Londonan jisai pareiškęs, kad Vokietijos orlaiviai lengvai galėtų sumušti visus Rusijos, Francuzijos, Čekoslovakijos ir Anglijos orlaivius sudėtus kruvon. Šito nusigandęs Chamberlainas ir nusileidęs Hitleriui. Taigi Lindberghas esąs "žioplas melagis ir Vokietijos fašistų lekajus."

Bet šitaip koliotis yra nekulturinga ir jau per vėlu. Sovietų lakunai turėjo parodyt savo galybę pirma, negu anglai su francuzais Hitleriui nusileido. Jeigu jie butų griežtai pasakę, kad jie gins Čekoslovakiją, nežiurint ką darys Anglija, tai tuomet gal ir francuzai su anglais nebutų nusileidę. Dabar jau per vėlu ir koliotis.

PALEIDO 14 AMERIKIEČIŲ UŽ 14 ITALŲ.

Pereitą subatą Ispanijos fašistai paleido iš Iruno per tarptautinį tiltą į Francuziją 14 amerikiečių belaisvių mainais už 14 italų lakunų, kuriuos paleido lojalistai.

SUDUŽO BELGŲ LĖKTUVAS SU 20 ŽMONIŲ.

Ruhro klony, šiaurės vakarų Vokietijoj, pereitą nedėldienį nukrito ir sudužo belgų keleivinis lėktuvas su 20 žmonių, tarp kurių buvo 15 vokiečių.

VOKIEČIŲ ARMIJA UŽBAIGĖ OKUPACIJĄ.

Pavergė daugiau kaip 1,000,000 čekų.

Šį panedėlį vokiečių armija užėmė jau penktą ir paskutinę Čekoslovakijos zoną, kurią tarptautinė komisija Berlyne pripažino Hitleriui. Bet su penkta zona vokiečiams buvo atiduota daug daugiau Čekoslovakijos teritorijos, negu buvo numatyta Miuncheno konferencijoj. Toj konferencijoj buvo nutarta atiduoti Vokietijai tik tas Čekoslovakijos sritis, kur gyvena vokiečiai; o tarptautinė komisija dabar užleido vokiečių armijai ir grynai čekoslovakų žemes, kur gyvena daugiau kaip 1,000,000 čekoslovakų. Čekoslovakijos valdžia karštai prieš tai protestavo, bet nei francuzai, nei anglai, kurie sėdėjo toj kosimijoj, nekreipė į tai dėmesio.

Rezignavo Čekų Prezidentas Beneš.

Ir jau gavo pakvietimą Amerikon profesoriauti.

Pereitą savaitę Čekoslovakijos prezidentas, D-ras Edvardas Beneš, padavė ministerių kabinetui rezignaciją, nes to butinai reikalavo Vokietija. Jeigu Beneš nerezignuos, pasakė Berlyno bučeriai, tai mes reikalausim, kad Čekoslovakija butų visai suskaldyta ir padalinta tarp Lenkijos, Vengrijos ir Slovakijos.

Bet jo rezignacija yra aiškinama ir kitaip. Sakoma, jog Čekoslovakijos armijos vadovybė dabar esanti palinkusi nutraukti visus santikius su demokratinėmis Europos valstybėmis ir susidėti su fašistinėmis diktatūrómis, nes viena pati Čekoslovakija negalės išsilaikyti. Beneš buvęs tam priešingas ir dėl to rezignavęs iš prezidento vietos.

Tuojau, kai tik telegrafas pranešė žinią apie jo rezignaciją, iš Amerikos jam buvo nusiųstas pakvietimas atvažiuoti čionai profesoriauti Browno universitete (Providence, R. I.). Bet žinios iš Pragos sako, kad Beneš esąs pakviestas atgal į Pragos universitetą, kuris buvo sociologijos profesorium prieš pasaulinį karą. Kilus pasauliniam karui, jisai pametė universitetą ir pradėjo agituoti už įsteigimą Čekoslovakijos respublikos.

Pataria Duot Benešui Nobelio Dovaną.

Nobelio Fondas kas metai skiria 5 dovanas daugiausia pasižymėjusiems pasauly žmonėms. Viena tų dovanų buna skiriama tam, kas daugiausia pasitarnavo pasaulio taikai. Taigi garsusis Anglijos rašytojas, H. G. Wells, siulo šitą dovaną šįmet atiduoti buvusiam Čekoslovakijos prezidentui Benešui, kuris šaltu savo protu ir pasiaukojimu daugiausia prisidėjo prie to, kad fašistiški bepročiai neužkurė pasaulinio karo.

WASHINGTONAS KOVOS PRIEŠ FAŠISTŲ PROPAGANDĄ PIETŲ AMERIKOJ.

Dabar, kai fašistinė Vokietija ir Italija apsidirbo su demokratinėmis valstybėmis Europoje, valstybės departamentas Washingtone tikisi fašistus pradėsiant smarkią propagandą Pietų Amerikoje prieš Jungtines Valstijas. Kaip Vokietijai, taip ir Italijai senai jau rupi įsiveržti į Pietų Amerikos rinkas. Washingtonas čia mato pavojų netiktai rinkoms, bet ir Amerikos demokratijai. Todėl kovai prieš fašistų propagandą jau pradėta daryti planai valstybės departamente.

DUCHNOVSKIS UŽMUŠĖ KASPARAVIČIŲ.

Dracut, Mass. — Pereitą nedėldienį čia patamsy buvo automobiliaus užmuštas Adomas Kasparavičius, 58 metų amžiaus žmogus. Nelaimė įvyko pareinant jam tamsiu kelių namo. Policija suėmė Franą Duchnowskį iš Lawrence ir sako, kad jis tuo automobiliu važiavęs.

Šaukia Pirmutinę C. I. O. Konvenciją.

Ji susirinks Pittsburgho mieste 14 d. lapkričio.

CIO prezidentas John Lewis pereitą savaitę išsiuntinėjo visoms CIO unijoms pranešimą, kad 14 lapkričio yra šaukiama Pittsburgho mieste pirmutinė visuotinė CIO konvencija.

Atėjo jau laikas įkurti pastovią CIO organizaciją, sako savo pranešime Lewis.

"CIO jau pasigamino įrankį, kuriuo darbininkai gali užtikrinti sau industrinę ir politinę demokratiją," sako tas pranešimas. "Bet reakciniai elementai mobilizuoja visas jėgas ir stengiasi šitą darbininkų pirmyneigą sustabdyti. Todėl CIO turi pasigaminti pastovų pamatą, ant kurio atsistojus bus galima toliau tęsti sekmingą kovą už darbininkų reikalus Amerikoje."

Iki šiol CIO da neturėjo ir savo čarterio. Ji veikė kaip Amerikos Darbo Federacijos dalis.

Pastovios Taikos Europoje Nebusią.

Buvusio Čekoslovakijos prezidento brolis, Votja Beneš, kuris gyvena Amerikoje, nemano kad Ziudetų atidavimas Vokietijai neapsaugos Europą nuo karo. Šitokiu nusileidimu padrąsinta, Vokietija tuoj pradės reikalauti daugiau grobio. "Pagal Hitlerį, žmogus yra gyvulys," sako Votja Beneš. "O gyvulys nori ėsti. Paėdęs jis kai kurį laiką miega. Bet kaip tik pabunda, jis vėl nori ėsti. Ir tuomet jis pradeda jieškot daugiau aukų."

SVARSTYS GELŽKELIEČIŲ ALGOS KLAUSIMĄ.

Šį ketvergą valdžios paskirta taikos taryba pradės svarstyti Chicagoje 900,000 gelžkeliečių algos klausimą. Kompanijos sako, kad jos turi numušti darbininkams 15 nuošimčių atlyginimo. Gelžkeliečiai yra nutarę streikuot. Taigi taikos taryba stengsis darbininkus su darbdaviais sutaikyt. Jei tas nepavyktų ir darbininkai paskelbtų streiką, šalies prezidentas turi galią streiką sulaikyt ir paskirti specialę komisiją padėčiai ištirti.

SUSTREIKAVO 1,400 GUMOS DARBININKŲ.

Trenton, N. J.—Pereitą savaitę čia sustreikavo Joseph Stokes Robo dirbtuvės darbininkai. Kita robo dirbtuvė užsidarė Butlerio miestely. Per abi dirbtuves streikuoja 1,400 darbininkų. Streiką veda CIO.

DIDELIS SPROGIMAS HELSINKY.

Suomijos sostinėj Helsinky sprogo vagonas su sieros rugštimi. Vienuolika žmonių buvo užmušta ir daug sužeista.

ŽEMINS BAŽNYČIŲ BOKŠTUS.

Fall River, Mass.—Visuomenės saugumo organai čia pareikalavo, kad katalikų bažnyčios nugriautų aukštus savo bokštus, nes jie pavojingi žmonių gyvybei.

Trijų Dienų Mušy Kinai Nukovė 20,000 Japonų

MOONEY PRAŠYMAS ATMESTAS.

Vyriausis Teismas atsisakė svarstyt jo apeliaciją.

Vyriausis Teismas Washingtone šį panedėlį atmetė Tamo Mooney prašymą paleist jį iš Californijos kalėjimo, kur jis nekaltai sėdi jau nuo 1916 metų. Taigi išnyko paskutinė viltis darbininkų vadui rasti teismuose teisybę.

Tamą Mooney dabar gali paleisti iš kalėjimo tiktai Californijos gubernatorius. Bet iki šiol visi gubernatoriai buvo reakcininkai ir visus Mooney prašymus atmesdavo. Tik dabartinis demokratų partijos kandidatas į Californijos gubernatorius sako, kad jeigu jis bus išrinktas, tai pirmučiausis jo darbas busiąs Tamo Mooney paliuosavimas.

JOHN LEWIS SUTINKA REZIGNUOTI IŠ CIO.

Bet tegul rezignuoja ir Federacijos bosas Green.

CIO anądien pasiulė Amerikos Darbo Federacijai taikytis. Bet Federacijos bosas Green spiovė į tą pasiulymą ir pasakė, kad Federacija nekuomet nesitaikys su CIO, pakol ši nepašalins iš savo vadovybės Lewiso ir "kitų komunistų." Be to, Green visaip Lewisą išdergė.

Šį utarninką Lewis atsakė: gerai, aš sutinku rezignuoti iš CIO vadovybės, bet tegul tuomet rezignuoja ir Green iš Amerikos Darbo Federacijos prezidento.

Tai geras antausis reakcininkui Greenui.

BRAZILIJA PAAUKOJO 1,000,000 SVARŲ KAVOS ISPANIJAI.

Neturėdama kur dėti savo kavos, Brazilija nutarė paaukoti 1,000,000 svarų Amerikos Raudonajam Kryžiui, kad išdalytų civiliams Ispanijos gyventojams, fašistų ir lojalistų pusėse.

STATYS UŽ $60,000,000 LAIVĄ.

Francuzų garlaivių linija, kuriai priklauso pagarsėjęs garlaivis "Normandie," nutarė statyt antrą tokį pat jurių milžiną. Jis kainuosiąs $60,000,000 ir turės 250,000 arklių jėgos. "Normandie" turi 160,000 arklių jėgos.

AUTOMOBILIŲ UNIJA UŽ 32 VALANDŲ SĄVAITĘ.

Automobilistų unija Detroite pradėjo reikalauti 32 valandų sąvaitės. Trumpesnis darbo laikas esąs reikalingas bent tol, kol visi darbininkai nebus priimti darban.

Iš Tokijo pranešama, kad įvykęs anglių kasykloj ties Yubari sprogimas užmušė 150 angliakasių.

Missouri valstijos kalėjime pereitą sąvaitę buvo dujomis užtroškintas gengsteris Adam Richetti už žmogžudystę.

NEPASISEKIMAI KELIA JAPONIJOJ NERIMĄ.

Šalis jaudinasi, kad iki šiol nepaimama laikinoji kiniečių sostinė Hankau.

Kinijos armijos vadas Čian Kai-šekas šį panedėlį paskelbė pranešimą, kad trijų dienų mušy ties Tejanu, 130 mylių į pietų rytus nuo Hankau, kiniečiai sunaikino dvi ištisas japonų brigadas, iš viso 20,000 kareivių.

Šita linksma žinia buvo paskelbta visoj Kinijoj kaip tik tuo laiku, kuomet kiniečiai minėjo savo respublikos įsteigimo šventę.

Visas kovos laukas esąs užverstas japonų kareivių ir arklių lavonais, jų ginklais ir vežimais. Iš 20,000 japonų išliko tik apie 200 gyvų. Kokiu budu kiniečiai tiek japonų išnaikino, žinios nesako, bet galima spėti, kad jie pavartojo nuodingus gazus, kuriuos japonai senai jau naudoja.

Pereitą sąvaitę kiniečiai atsiėmė ir Peipino-Hankau geležinkelį, kurį 5,000 japonų raitelių buvo perkirtę.

Pereitą subatą sukako jau 458 dienos, kaip japonai pradėjo veržtis prie laikinosios kiniečių sostinės Hankau, o ir šiandien jiems yra iki to miesto daugiau da kaip 100 mylių.

Japonijoj todėl pradėjo kilti jau nerimas, kad visas šitas žygis gali labai brangiai kainuoti ir pasibaigti niekais. Spauda ramina žmones, kad japonų armija nuolatos "žygiuoja pirmyn ir sekmingai." Bet žmonės nebenori tiems raminimams tikėti.

Iš patikimų šaltinių pranešama, kad Hankau gynimui kiniečiai yra sutraukę 130 divizijų, iš viso apie 2,000,000 kareivių.

Be to da žinios iš Kinijos sako, kad tenai atsirado tula Liu Kuang-yun, 22 metų amžiaus studentė, kuri pradėjo organizuoti kiniečių moteris šiaurės Kinijoj. Šansi, Čaharo ir Hopei provincijose ji turi suorganizavusi jau 200,000 moterų, kurios padeda savo vyrams vesti partizanų karą prieš japonus; o sekančiais metais ji tikisi turėti savo organizacijoj jau 6,000,000 kiniečių moterų. Tos moterys visokiais budais kenkia japonų armijai. Pavyzdžiui, jos organizuoja kontestus, kuri nupiaus daugiau telefono stulpų. Vieną naktį dvi 17 metų amžiaus merginos nupiovė po 36 stulpus ir parsinešė varines vielas partizanų telefonui.

RHODE ISLANDE PER AUDRĄ ŽUVO 257 ŽMONĖS.

Galų gale Rhode Islando valstijoj suskaityta visi per uragana žuvę tenai žmonės. Jų skaičius pasiekė 257.

American Window Glass kompanijos fabrikas Pittsburghe pradėjo dirbti jau pilną laiką.

APŽVALGA

LIETUVA BUSIANTI SEKANTIS FAŠISTŲ GROBIS.

Hitleris prarijo Austriją. Prarijo, sugromulojo, ir tuomet atsiplėšė Čekoslovakijos dalį. Kai tą sugromulos, jis griebs Lenkijos Koridorių, o kad Varšuva neprotestuotų, Hitleris patars jai pasiimti Lietuvą. Berlynas su Varšuva šituo reikalu esą jau susitarę.

Taip tvirtina Chicagos "American'e" du politikos komentatoriai, Drew Pearson ir Robert S. Allen, kuriuodu cituoja "Naujienos." Jiedu nepranašauja, bet stačiai tvirtina kad taip bus. Sako:

"Jųs galite pasižymėti savo užrašų knygelėje apie užsienių reikalus, kad sekantis iš eilės pavojaus taškas Europoje bus Lietuva, Lenkų Koridorius ir Pabaltijo valstybės.

"Hitlerio veikimo planas šitame plote yra maždaug toks: Lenkų Koridorius, kurį Versalio Sutartis davė Lenkijai, kad Rytų Prusai butų atkirsti nuo likusios Vokietijos ir kad Lenkija butų aprupinta juros uostu, grįš naciams.

"Hitleris susiderėjo su lenkais, taip kad jie tą teritoriją grąžins, o kaipo atlyginimą už tai, gaus Hitlerio palaiminimą pagrobti Lietuvą.

"Lietuvos žemė prieina prie Lenkijos šiaurės sienos ir turi svarbų juros uostą Klaipėdą, į kurį lenkai seniai žiuri godžiomis akimis.

"Priedui prie tiesioginio Lietuvos užkariavimo, galimas daiktas, kad Lenkija paims savo tiesioginėn įtakon Latviją ir Estiją. Jos pasidarys tikrumoje Varšuvos satelitai (palydovai).

"Hitleris turi savo rankovėje da ir daugiau teritorinių idėjų, bet Baltiko kraštai veikiausia bus pirmutiniai."

Taip šitiedu žurnalistai rašo iš Washingtono, kur daug žinių galima nugirsti iš svetimų šalių diplomatų.

Kitoj vietoj šiame "Keleivio" numery yra paduota prof. A. Voldemaro nuomonė apie dabartinį pavojų Lietuvai. Jis taip pat įsitikinęs, kad tas pavojus yra labai didelis. Jis mano, kad dabar buvo gera proga tą pavojų pašalinti, bet Lietuvos valdžia pražiopsojo ją.

DU LIETUVOS GYVENIMO VAIZDAI.

Musiškių fašistų ir klerikalų spauda nuolatos talpina Smetonos propagandos biuro siuntinėjamus paveikslus, kuriuose matyt tiktai iškilmės, kariuomenės paradai, sportai, baliai ir kitokios prašmatnybės.

Žiurint į tuos paveikslus, gaunasi nepaprastas Lietuvos gyvenimo vaizdas. Išrodo, kad tenai nėra nei vargo, nei skurdo, nei nelaimių. Išrodo, kad Lietuvoje nėra net ir darbo žmonių, o vien tik generolai, karininkai, ministrai, kunigai ir kitokie ponai, kurių priešaky visuomet figuruoja su nušepusia barzduke "tautos vadas." Visi sotųs, gražiai apsirengę ir laimingi.

Bet kai pažiuri į Lietuvos laikraščius, tai pasirodo visai kitoks gyvenimo vaizdas. Štai tik vieno "Lietuvos Žinių" numerio paduotų įvykių antraštės:

Šiaulių mieste siaučia užpuolikai.

Kirviu užmušė motiną.

Trakų gatvėj (Šiauliuose) užpuolė moterį.

Bus sprendžiama žmogžudžių byla.

Moteriškė (Zapyšky) varė samogoną.

Nužudė naujagimį (Tauragėj) ir pati pasislėpė.

Tauragės apskirities ligoninėje truksta laikraščių.

Išdaužė akmenimis langus ir peršovė koją (Panevėžy).

Pats sudegino savo triobėsius.

Nusidurė peiliu.

Nemažėja protokolai (Panevėžy).

Už gatvės teršimą penkios paros arešto.

Sugavo kontrabandininkus su spiritu.

Ištekėjo dėl meilės, nužudė dėl neapykantos.

Tai yra antroji medalio pusė, kurios tautininkų propagandos biuras nekuomet neparodo. O juk tai yra tikrasis šventosios Lietuvos veidas!

LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SĄJUNGA BAIGIA TVARKYTIS.

"Naujienos" praneša, kad—

Lietuvių Socialistų Sąjungos konferencijos Scrantone išrinktas naujas Pildomas Komitetas laikė šį pirmadienį antrą posėdį, dalyvaujant pirm. P. Grigaičiui, sekr. Dr. A. Montvidui ir K. Liutkui. Buvo apsvarstyta ir priimta "Principų Deklaracija," kuri bus kartu su LSS įstatais atspausdinta atskiroje knygelėje. Įstatai buvo svarstyti ir priimti pirmesniame Pild. Kom. susirinkime, kuris įvyko rugp. mėnesį.

"Nutarta pagaminti naujas mokesčių knygelės ir apsvarstyta keletas kitų klausimų."

Taigi Lietuvių Socialistų Sąjunga jau baigia tvarkytis. Šitus dalykus reikėjo atlikti dėl to, kad lietuviai yra nutarę išstoti iš angliškai kalbančios Socialist Party ir veikti šalia jos, kaip veikdavo seniau. Veikiant atskirai, suprantama, reikalinga atskira konstitucija, mokesčių knygelės ir kiti dalykai.

MELUOJA IR NORI, KAD MES ATSIPRAŠYTUME.

"Laisvės" 228-tame numery A. B. vėl kartoja savo **melą**, buk "Keleivio" redaktorius buvo padaręs su Ch. Pušynu kokį tai sąmokslą prieš komunistus ir mokąs jam "finansinį atlyginimą" už "purvinus raštus."

Kadangi "Keleivis" jau pirmiau buvo nurodęs, jog tai yra melas, ir reikalavo, kad A. B. šitą savo nedorą prasimanymą atšauktų, tai šitame "Laisvės" numery A. B. drožia:

"Atšaukti ką? Argi ne tiesa, kad Michelsonas žinojo, kad Buivydas yra Komunistų Partijos narys, tačiau leido jam po slapyvardžiu komunistus niekinti ir plusti? Ar tai nebuvo su Buivydu susitarta? Ar tai nebuvo manyta, kad slapukas nebus sučiuptas ir galės dar ilgai 'Keleivio' špaltose mus šmeižti?

"Ar ne tiesa, kad Buivydas už tuos purvinus raštus gauna nuo 'Keleivio' finansinį atlyginimą?"

Žinoma, kad tai **netiesa!** Mes jau pirma sakėm ir dabar atkartojame, kad Ch. Pušynas (Buivydas), kaip ir visi kiti musų korespondentai, rašinėja mums žinias liuosu savo noru ir jokio atlyginimo užtai negauna.

Taigi A. B. **meluoja,** kuomet jis tvirtina, kad Buivydas gauna "finansinį atlyginimą" už komunistų "purvinimą." Ir, per akis meluodamas, jis da turi drąsos reikalauti, kad "Keleivis" atšauktų visus Ch. Pušyno "šmeižtus ir net provokacijas prieš komunistus ir atsiprašytų."

Ne, drauge Bimba! "Keleivy" jokių šmeižtų ar provokacijų prieš komunistus nebuvo ir jis neturi ką atšaukti. Bet tamsta, jeigu turi nors kiek padorumo, turėtum atšaukti savo melą prieš "Keleivį" ir tas insinuacijas, buk mes talpiną "purvinus raštus" ir "provokacijas."

Šitoks tamstos melas ir insianuacijos, tai ištikro yra purvų drapstymas.

APDRASKĖ KUNIGŲ ĮSTAIGĄ.

"Draugas" aimanuoja, kad—

"Per Naująją Angliją praėjusis viesulas palietė Tėvų Marijonų įsteigtą ir užlaikomą Marianapolio Kolegiją, Thompson, Conn., padarydamas daug nuostolių. Pranešama, kad apgadino keliatą pastatų, apnaikino gražųjį sodą ir mišką."

Pagal kunigų "mokslą," visus viesulus valdo ponas Dievas. Taigi "Draugas" turėtų mums paaiškinti, kodėl tas ponas Dievas apdraskė kunigų marijonų užlaikomą iškalą?

Audinyčiose Pagerėjo Darbai.

Audėjams organizuoti atvažiucsias pats Lewis.

Naujoj Anglijoj paskutiniais laikais pradėjo atkusti audimo pramonė. Kapitalistų spauda džiaugiasi, kad tai reikštų daugiau pelno kompanijoms; bet iš kitos pusės ji nuogąstauja, kad kartu ir "pavojus" ateina, nes CIO jau ruošiasi vajui audinyčių darbininkams organizuoti. Šį mėnesį į Massachusetts valstiją atvyksiąs pats CIO prezidentas, John Lewis. Šitą patvirtina ir Naujosios Anglijos audėjų unijos direktorius Frank J. Manning. Jis sako, kad yra rengiama visa eilė mitingų, kuriuose kalbėsiąs John Lewis ir Sidney Hillman. Agitatorių štabas Naujoj Anglijoj busiąs padidintas iki 65 žmonių (dabar yra 45 žmonės).

Dabartiniu laiku geriausia darbai eina Fall River medvilnės audeklinėse.

Iš 19 medvilnės audeklinių Worcestery ir jo apylinkėse, vienuolika dirba pilną laiką, o kitos—nuo 80 iki 50 nuošimčių pilnojo laiko.

EILĖS IR STRAIPSNIAI.
Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės, daugybė straipsnių, juokų, ir tt. Puikiai iliustruota, 95 pusl. ..... 25c.

Čekoslovakijos Bučeriai.

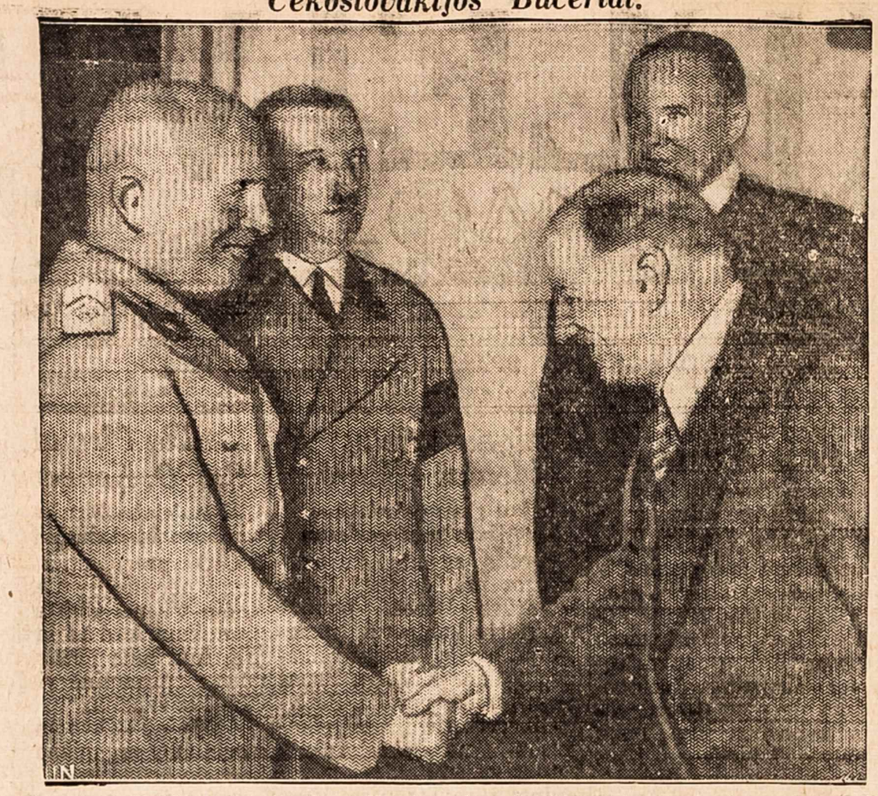

Čia parodyti Miuncheno konferencijos keturių valstybių atstovai, kurie nutarė sumėsinėti Čekoslovakiją. Priešaky Mussolinis sveikinasi su Francuzijos premjeru Dalaadieru. Už Mussolinio stovi Hitleris (su svastikos kaspinu ant rankovės). Kas stovi už Daladiero, nepaaiškinta. Anglijos Chamberlaino šiame atvaizde nėra. Turbut sarmatijas pasirodyt.

MUSŲ KALBOS NETIKSLUMAI

Rukas, miglos, dumai ir kt.

Tiksliai nustatytoj kalboj visi gimininigi žodžiai turėtų turėti tą pačią šaknį. Pavyzdžiui: **dain**-ininkas **dain**-uoja **dain**-ą. Visi trys žodžiai čia turi tą pačią šaknį: **dain**—.

Taip pat tvarkoje yra žodžiai: **daž**-yti, **daž**-ytojas, **daž**-as, **daž**-ymas, nu-**daž**-ytas. Arba: **sidabr**-as, **sidabr**-uotas, **sidabr**-inis, **sidabr**-inti, **sidabr**-uoti ir tt.

Bet paimkim tokį žodį, kaip **miglos, rukas, dumai**—ir tuojaus prasideda netikslumai. Kuomet dumai kįla, tai lietuviai sako **ruksta;** dumais prigirdytas kumpis vadinasi **rukytas** kumpis; kada pypkorius traukia iš pypkės dumus, tai jis **ruko.** Kaip matote, musų daiktvardis **dumai** visai neturi nei savo veiksmažodžio, nei budvardžio, nei kitokių "giminių." Juos reikia skolintis iš kito daiktavardžio, butent **ruko.** Taigi kįla abejonių, ar nebus tik tas žodis (dumai) pas mus koks svetimas atėjunas, jeigu musų kalboj jis visai neturi giminingų terminų? Išrodo, kad jo vietą turėtų užimti **rukas.**

Bet **rukas** šiandien pas mus turi visai kitokią sąvoką. **Rukas** pas mus reiškia tą patį, ką pas lenkus **kurzawa,** pas rusus **tuman,** pas anglus **fog,** pas vokiečius **Nebel.** Tai vandeningas oro stovis.

Bet šitoj srity **rukas** irgi neturi sau pagelbininkų — nei veiksmažodžių, nei budvardžių. Nes negalima sakyt, kad **rukas ruksta.** Ir negalima sakyt, kad oras yra **rukytas.** Kada oras buna pilnas ruko, tai lietuviai sako, kad **oras miglotas,** arba **ukanotas.**

Tuo tarpu gi **miglą,** kaip daiktavardį, musų kalbininkai veja laukan iš musų kalbos. **Migla** — nevartotinas žodis. Tačiau **miglotas** rytas —all-right!

Dėl **miglos** gal ir nevertėtų sielotis, nes tai aiškus slavų žodis—**mgla.** Pavyzdžiui, Puškinas vienam eilėrašty rašo: "Buria **mgloju** niebo krojet..."

Bet jeigu jau miglą mesti laukan dėl to, kad ji paimta iš slavų žodyno, tai tuomet reikėtų išbraukti ir kitus slaviškos kilmės vardus. Reikėtų išbraukti batus, paltą, suknelę, karvę, žirgą, žemę, saulę, ugnį, vandenį, ledą, kraują, galvą, akį, sunų, surį—vienu žodžiu, apie pusę musų kalbos žodžių reikėtų išmesti už tvoros. Tuomet mes visai nesusikalbėtume.

Prof. Gnaiba.

SVARSTYS VISOKIUS PENSIJŲ PLANUS.

Sekantis Kongresas žada svarstyti visus senatvės pensijos planus, kurių esą jau paduota labai daug. Tarp jų yra Townsendo planas, kuris siulo visiems piliečiams po 60 metų amžiaus mokėti po $200 pensijos kas mėnesį. Pinigai turėtų but išleidžiami tą patį mėnesį.

Dėl Čekoslovakijos Suskaldymo

PAREIŠKIMAS.

Grąsindama uždegti pasaulio karo gaisrą, Vokietijos nacių diktatura, su Italijos fašizmo parama, privertė didžiausias Europos valstybes sutikti, kad butų suskaldyta Čekoslovakija, atplėšiant nuo jos pramoningiausias teritorijos dalis su milionais gyventojų ir paliekant ją bejėgę toliaus gintis nuo agresingų Hitlerio užsimojimų.

Ši skaudi auka "tarptautinei taikai," taičiau, vargiai užtikrins pasauliui ramybę, nes nusileidimas Hitlerio grumojimams, sulaužant pasirašytas valstybių sutartis, reiškia didelį smugį demokratijos jėgom ir padrąsinimą smurtui, kuris dabar pasidarys dar pavojingesnis ramiom tautom, o ypatingai silpnosiom.

Apdraskęs demokratinę Čekoslovakiją, Hitleris galės dar drąsiau pulti savo kaimynus ir siekti pavergti Europą, nepaisydamas savo pareiškimo, kad Ziudetų krašto prijungimas prie Vokietijos esą "paskutinis" jo reikalavimas teritorijų Europoje. Daug kartų jisai yra viešai žadėjęs svetimų žemių neliesti, bet kiekvieną kartą jisai savo žodi sulaužydavo. Jo laimėjimas Čekoslovakijoje jau paskatino prie tokių pat agresingų žygių Lenkijos ir Vengrijos militaristus.

Šiose aplinkybėse darosi be galo kėbli ir pavojinga Lietuvos padėtis. Iš kur ji gali tikėtis pagelbos nelaimėje? Ji turi pasitikėti, visų pirma, savim. Po ilgų metų vargo ir priespaudos po Rusijos caro jungu, Lietuvos žmonės iškovojo nepriklausomybę savo kraštui ir apgynė ją nuo priešų. Mes nenustojame vilties, kad Lietuva išsilaikys ir dabartinėse audrose, jeigu jos likimas bus visos liaudies rankose.

Kad Lietuva butų stipri ir galėtų atremti priešų užsimojimus iš lauko ir iš vidaus, reikia, kad jos priešakyje stovėtų valdžia, sudaryta iš plačiausiųjų visuomenės sluoksnių atstovų, kaip kad buvo pirmiausiais respublikos kurimosi metais; reikia, kad žmonėms butų grąžintos jų pilietinės ir politinės teisės, ir kad butų atsteigta demokratinė santvarka valstybėje. Laisvą ir demokratinę Lietuvą karščiau rems ir visa jos išeivija.

Nežiurint to, kad pasaulio karo ir neteisingų taikos sutarčių pasėkoje šiandien Europoje įsigalėjo reakcija, mes tvirtai tikime, kad tiems fašizmo triumfams ateis galas, nes darbo žmonės visose tautose, neišskiriant ir diktatorių šalių, trokšta laisvės ir geresnės buklės. Jie nesutiks amžinai gyventi vergijoje ir vilkti pasibaisėtiną militarizmo naštą. Darbo žmonių laimėjimas pašalins pavojų ir mažųjų tautų laisvei. Todėl mes geidžiame, kad šitoje kovoje dėl laisvės ir demokratijos nenuleistų rankų ir Lietuvos liaudis.

Amerkios Lietuvių Kongreso Centro Komitetas.

. . . IR VEL Į

20-tą Šimtmetį!

MENKAS suskutinimas elektros jungtuvo ir tuoj sugrįžta kiltas pažystamas skaistumas kuris sveikina jusų šeimą rudens nakty. Iš pusės senovės laikų šviesos į 20-to šimtmečio parankumus!

Toji nelemta Rugsėjo 21 d., 1938 paliko mus sunaikintus ir tamsoj. Bet neilstančios pastangos penkiolikos šimtų vyrų ir moterų, lenktyniuojant, grąžino elektrą Bostono Edisono apielinkei pirmiau negu tikėtasi. Ne tik užganėdinti buvom tą sunkų darbą užbaigę, bet gavome ir šimtus laiškų nuo musų kostumerių. Jie kalba apie namus atsteigtus elektra—bet ir užganėdijimą kuris gryžo į normalį gyvenimą. Už šiuos prielankius išsireiškimus mes dėkingi.

Šia proga vėl atnaujinam 420,000 kostumeriams pilną musų patarnavimo pagelbą. Atsteigus dabartinius butinumus, prijaučiant ateitį, musų organizacija turi vieną mintį: palaikyt tą draugišką šviesą degančia visados.

BOSTON EDISON COMPANY

KAS SKAITO, RAŠO TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS.

Žmonės neturi jokio padorumo.

Rugsėjo 28 nueinu į kriaučių 53 skyriaus susirinkimą; prieina prie manęs J. Stankevičienė su savo vyru ir sako: "Drauge Buivydai kada aš tavęs prašiau, kad mano vyro nerinktumėte į į kriaučiu pildomąją tarybą, nes iš tarybos jis vėlai namo pareina?"

Pasižiurėjau moteriškei į akis ir nesuprantu, kame čia dalykas. Tada jos vyras, J. Stankevičius, sako: "Pereitą panedėlį (rugsėjo 26) J. Kairys susišaukė komunistus kriaučius į susirinkimą ir sako, kad J. Buivydas varo agitaciją išrinkti F. Stanaitį į kriaučių lokalo vice pirmininkus, tad mes turime pasitarti ir lokalo susirinkime, 28 rugsėjo nedaleisti, kad J. Buivydas pravarytų savo šalininka į lokalo vice pirmininkus. Tada," sako J. Stankevičius, "aš pasisiuliau, kad mane, kaipo seną kriaučių veikėją, statytų į lokalo vice pirmininkus. Bet J. Kairys atsakė, kad kitąsyk J. Buivydas jam sakęs, buk mano žmona jo prašiusi, kad manęs nekuomet nerinktų į jokią lokalo valdybą. Ar taip buvo?" klausia manęs J. Stankevičius, "ar prašė kada nors mano žmona tavęs, kad manęs nerinktumėt į jokią kriaučių valdybą?"

Supratau kame čia dalykas ir paaiškinau, kad tai yra provokacija, daugiau niekas. Ir ištiesų yra provokacija. Pats J. Kairys prie manęs ir F. Stanaičio priėjęs L. A. P. Kliube siulė F. Stanaičiui vice pirmininko vietą. Paskum teko patirti, kad jis siulė ir J. Stankevičiui tą vietą. Bet kada susišaukė savo draugų kokusą, tai Stankevičių pastumėjo į šalį ir pats apsiėmė kandidatuoti į vice pirmininkus. Tiesa, jį lokalas išrinko, ir aš prieš tai nieko neturiu. Bet kam reikia piudyti šeimynas ir daryti pravokacijas, kad, štai J. Buivydas taip sakė? Kokiais sumetimais tai daroma?

Aš nekuomet netikėjau, kad Komunistų partijos nariai imtusi tokių negražių priemonių prieš vakar buvusį savo draugą. Todėl aš prašau kriaučių ir nekriaučių, kad netikėtų Brooklyno komunistams, ką jie apie mane kalba, nes jie daro ką tik išmano, kad mane apšmeižti. Neimkite tų kalbų už gryną pinigą, nes jų tikslas, kaip jie kad sako, "nunakinti" mane. Ar jiems pavyks tai padaryti, ar ne, tai mes neužilgo Brooklyne persitikrinsime.

J. Buivydas.

KRIAUČIŲ SUSIRINKIMAS.

Rugsėjo 28 buvo Brooklyno kriaučių 54 skyriaus mėnesinis susirinkimas. Žmonių buvo nedaug; mat, pradėjo šiek tiek dirbti, tai į susirinkimus neateina.

Buvo įdomus raportas iš CIO konvencijos, kuri atsibuvo New Yorko mieste. Delegatais buvo Ch. Kundrota ir A. Bubnys. Konvencija tęsėsi dvi dienas. Delegatų nuo įvairių lokalų dalyvavo virš porą tukstančių, kurie atstovavo apie 300,000 organizuotų darbininkų. Delegatų raportas priimtas su pagyrimu.

Kaip Joint Boardo, taip Joint Trade Boardo ir Board of Directors rapotai panašus vienas kitam, nes nedarbas kankina kriaučių pramonę. Delegato pranešimas lietė lietuvių dirbtuvių padėtį. Jis nurodė, kad penkios dirbtuvės dirba pilną laiką, o kitos po kelias dienas. Į lokalo vice-pirmininkus išrinktas J. Jasaitis.

Lietuvių komunistų prakalbos.

Rugsėjo 30 buvo Amerikos Lietuvių Piliečių name komunistų prakalbos. Kalbėjo net keturi kalbėtojai, tarpe jų ir ką tik grįžęs iš Ispanijos Ch. Yong-Yušas. Jis nėra kalbėtojas, bet kovotojas, tad jo kalba susidėjo daugiau iš prietikių karo fronte, negu iš tuščios ir sausos agitacijos. H. Jagminas iš Chicagos kalbėjo neva laisvamanybės klausimų, bet jo kalbos turinys sukosi apie šių dienų gyvenimo ivykius, apie karus ir bedarbę, kuris siaučia Jungtinėse Valstybėse. A. Bimba ir D. M. Šalomskis aiškino, kad Čekoslavakiją H i t l e r i u i, Lenkijai ir Vengrijai išdavusios Anglija ir Francuzija. Tą sekratą visi žino. Bet kodel Sovietų Sąjunga nestojo ginti Čekoslavakijos, tai neišaiškino...

Mikui Petrauskui Pagerbti Spektaklis.

Spalių 2, Labor Lyceum svetainėje buvo Mikui Petrauskui pagerbti suruoštas spektaklis. Yra susidaręs iš profesionalų, veikėjų ir meno darbuotojų platus komitetas Miko Petrausko kuriniams surinkti ir išleisti. Tas komitetas ruošė šį spektaklį išgarsinti lietuviuose Miko Petrausko nuopelnus ir padaryti kelis dolerius jo kurinių leidimui.

Reiki pažymėti, kad tas komitetas gana mišrus ir įtakingų žmonių jame randasi. To komiteto pirminikė yra K. Petrikienė. Vice-pirmininku yra Kleofas Jurgelionis. Kasininku yra Dr. J. J. Kaškevičius. Figuruoja vardai F. Bagočiaus, Dr. Palevičiaus, Dr. Graičiuno ir vietinių daktarų vardai. Tai pirmu kartu Amerikoje prie kulturinio darbo susispietė žymųs musų lietuviai. Jeigu nebus kišama kokia politika, tai tas komitetas galės atlikti puikų kulturos darbą!

Kas liečia minėto spektaklio solistus ir solistes, jos atliko savo užduotį labai gerai. Tapo pastatyta "Birutė," vieno veiksmo operietė. Birutės rolę vaidino Strumskienė. Ji tą rolę vaidina jau kelintu kartu, bet šį sykį ji atliko ją puikiausia! Veikalo režisierium buvo J. Valantis, o dirigentė—B. Šalnaitė.

Nors svarbus tikslas ir pirmas rudens parengimas, bet žmonių buvo permažai. Veikiausiai žmones sulaiko nuo parengimų bedarbė, kuri visus kamuoja. Jeigu ne aukų rinkimas, tai vargu butų kas likę.

Vytautas Katilius.

PHILADELPHIA, PA.

Sutiktuvių banketas.

Spalių 12 d. Lietuvių Muzikalėje Salėj įvyksta linksmas sutiktuvių banketas ir šokiai keturiems jaunuoliams, kurie šįmet dalyvavo pirmoje Lietuvos olimpijadoje, butent: V. Sidabrui, L. Mačioniui, J. Nojunui ir V. Dalbukui.

Be atletų, kurie papasakos savo įspudžius iš Lietuvos, dalyvaus Pennsylvanijos universiteto lietuvių kalbos dėstytojas Dr. A. Senn ir S. Narušis. Šį sutiktuvių banketą, kaip ir išleistuvių parengimą, suruošė Lietuvių Biznierių ir Profesionalų Sąryšys. **Fr. Pukas.**

Bostone Uragano Metu.

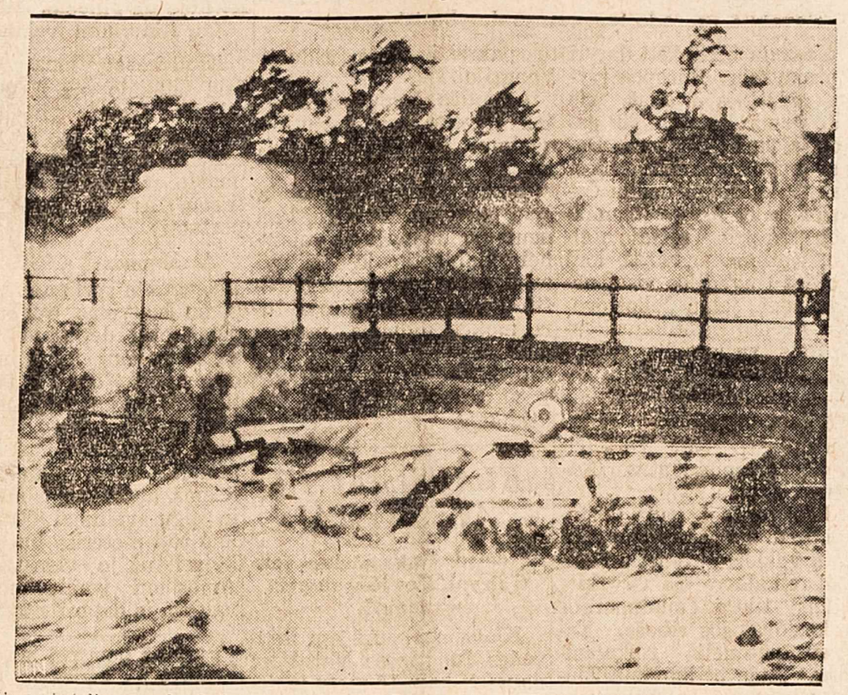

Šis vaizdelis parodo, kaip uragano metu Bostone buvo daužomi laiveliai į cementinę prieplaukos sieną.

LEWISTON, ME.

Paušams pagerbti bankietas

Spalių 1 d. Lewistono ir Auburno lietuviai surengė Jonui ir Marijonai Paušams pagerbti puotą. Draugai Paušai per ilgus metus dirbo šios kolonijos lietuvių draugijose ir dabar vis darbuojasi. Savo darbštumu ir pasišventimu jie paragina ir kitus prie kulturinio darbo, kaip vaidinti sceniškus veikalus, rengti piknikus, balius ir kitokias pramogas.

Šios kolonijos lietuviai tokį pasišventimą įvertina ir moka veikėjus pagerbti. Taigi dėl to ir draugams Paušams buvo surengtas šis pokilis.

Pokilio pirmininkė buvo draugė Valerija Chužienė, o vakaro vedėjas—drg. Mykolas Bironas. Kiti vakaro komiteto nariai buvo šios draugės: I. Chužienė, V. Varneckienė, A. Rudokienė, F. Apšėgienė, M. Bironienė, J. Čereškienė, A. Šileikienė, S. Eismantienė, B. Meškienė, C. Kalvelienė, A. Bikulčienė.

Vakaro programa buvo tokia:

"Ach, kaip gražu!" solo padainavo Antanas Banaitis.

"Ach, myliu tave!" solo padainavo Lidija Sabaliauskaitė.

"Kuomet su tavim," dviese padainavo Lidija Sabaliauskaitė ir Ignas Chužas.

"Nustojau aš vilties," solo atliko Vincas Banaitis.

"Palauk, dainele," solo padainavo Valerija Varneckaitė.

Kvartetas, susidedąs iš L. Sabaliauskaitės, V. Varneckaitės, A. Banaičio ir V. Banaičio, sudainavo: "Lai gyvuoja sveiks!"

Dainininkams pianu pritarė drg. Ignas Chužas.

Gerbiamus Paušus sveikino d. I. Chužas, p-lė Marijona Franckaitė, p-lė Marijona Dailydaitė ir d. Jonas Valinčius iš Bridgeporto, Conn.

Stalas buvo papuoštas gėlėmis ir mėlynomis ir baltomis žvakėmis. Gale stalo, kur sėdėjo garbės svečiai, buvo padarytas skliautas iš gėlių ir lapų. Stalo vidury stovėjo didelis pyragas ir sidabrinės dovanos. Žmonių buvo daugiau kaip šimtas.

Atėjus drg. Paušams salėn, visi dalyviai sukėlė jiems dideles ovacijas. Paušai nesitikėjo, kad jų lauktų tiek daug svečių. Jiedu padėkojo už tokį gražų priėmimą ir pasakė po gražią prakalbėlę.

Po gardžios vakarienės, dainų ir sveikinimų, sekė šokiai. Šokiams grojo J. Plikavičius, K. Kalvelis ir B. Žilinskas. Visi linksminosi iki vėlumos.

Lewistono korespondentė, **M. D.**

PITTSBURGH, PA.

Draugijų Sąryšio žiniai.

Šiuomi pranešame, kad Pittsburgho ir apylinkės Lietuvių Draugijų Sąryšio konferencija bus 30 spalių 1 valandą popiet, Lietuvių Mokslo Draugystės name, 142 Orr st.

Todėl visos Pittsburgho ir apylinkės draugijos, kuopos ir kliubai yra kviečiami išrinkti delegatus į viršminėtą konferenciją. Kiekviena draugija, kuopa bei kliubas gali rinkti po du delegatu, ir dar nuo kiekvienos 50 narių po vieną delegatą.

Musų Draugijų Sąryšio tikslas yra kovoti už Lietuvos nepriklausomybę, už atsteigimą demokratijos Lietuvoje ir už išlaikymą demokratinės tvarkos čia Amerikoje.

Todėl kiekviena draugija, kliubas bei kuopa, kurie tiktai pritarė demokratijai, stoja už žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvę, turėtų prisidėti prie Pittsburgho ir Apylinkės Lietuvių Draugijų Sąryšio.

Kiekviena draugija, kuopa bei kliubas moka metinių duoklių vieną dolerį į metus (jei neviršina 50 narių); virš 50 narių — du doleriu į metus.

P. A. L. D. Sąryšio Komitetas:

Prez. **F. Rodgers,**
Sekr. **J. Gataveckas.**

MCKEES ROCKS, PA.

Iš bažnyčios į kliubą, o iš čia į krumus.

Aną nedėldienį čia buvo toks atsitikimas. Išeinant iš bažnyčios, vieni eina namo, kiti į karčemą. Viena dievobaiminga moterėlė irgi nutraukė į kliubą, kur žmonės susirenka linksmybių ieškodami. Ir musų moterėlė čia gėrė, lošė kortomis, visai užmiršdama namie savo vyrą ir vaikus. Negana to, ji pradėjo prašyti svetimų vyrų, kad išvežtų ją "ant raido." Ir vienas sportas išvažiavo su ja. Bet važiuodami į krumus sudaužė automobilį ir pasirodė, kad ant "good time" reikės važiuoti į belangę.

Tai taip gyvena musų McKees Rocko dievobaimingi sportai. Visų pirma nueina bažnyčion pasimelsti, paskui karčemon pasigerti, o tada jau į krumus... **A. S.**

Pittsburgho ir Apylinkės SLA. Veikėjams Pranešimas.

Visiems SLA. nariams jau yra žinoma, kad didysis Susivienijimo Pažangos Vajus naujiems nariams prirašinėti yra prasidėjęs jau pirmą spalių dieną. SLA. prezidentas adv. F. J. Bagočius ir Vajaus vedėjas "Tėvynės" redaktorius Kleofas Jurgelionis kviečia mus visus prie didžiojo organizacijos darbo.

SLA. 3-čias apskritys tuo tikslu šaukia Pittsburgho apylinkės visų SLA. organizatorių, kuopų viršininkų ir visu esančių bei busiančių Vajaus dalyvių suvažiavimą 16 spalių d., 2 valandą popiet, LMD. svetainėje, 142 Orr st., Pittsburghe. Tame suvažiavime dalyvaus ir "Tėvynės" redaktorius gerb. Jurgelionis, kuris suteiks daug naudingų patarimų Pažangos Vajaus dalyviams. Be to, šiame suvažiavime dalyvaus ir keliatas Pildomosios Tarybos narių, vykstančių į Pild. Tarybos suvažiavimą. Pakeliui sustos Pittsburghe iždininkas adv. K. Gugis ir iždo globėja p-lė E. Mikužiutė. Jie dalyvaus musų Vajaus suvažiavime.

Per šį suvažiavimą mes norime išjudinti prie darbo visą plačiąją Pittsburgho apylinkę — tą didžiulę lietuvių koloniją.

Todėl šiuomi kviečiame Pittsburgho ir apylinkės visų kuopų darbuotojus, katriems tik aplinkybės leis, dalyvauti viršminėtame suvažiavime. Vistiek, ar jusų kuopos priklauso prie apskričio ar ne—visi yra širdingai kviečiami dalyvauti suvažiavime.

Suvažiavimo posėdžiams pasibaigus bus bankietas, kur bus proga su garbingais svečiais ir viešniomis pasikalbėti, pasilinksminti ir išgirsti SLA. 3-čio apskričio skautų atstovės p-lės Marijonos Bartkiutės, nesenai grįžusios iš Lietuvos, įspudžius.

Norintieji dalyvauti bankiete, malonėkite pranešti iš kalno apskričio sekretoriui arba kitiems Komiteto nariams.

Iki pasimatymo 16 spalių suvažiavime ir bankiete.

Su broliškais linkėjimais,
Už SLA. 3-čio apskričio valdybą, sekr. **S. Bakanas,**
2404 Charles st.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

CLEVELANDO ir APIELINKĖS ŽINIOS

Apie Vinco Kudirkos biusto atidengimą.

Jau senai buvo skelbiama, kad 2 spalių dieną Clevelando lietuviai atidengs Vinco Kudirkos biustą Liet. Kulturiniame Daržely. Diena pasitaikė labai graži. Apie pirmą valandą po pietų publika pradėjo rinktis į dvi vietas: vieni į Liet. Daržėlį, o kiti pas Lietuvių salę. Nuo salės turėjo paroda prasidėti.

Publikai besirenkant, pribuvo ir keliatas policistų su dviračiais, kurie turėjo lydėti parodą į daržėlį. Ir apie pusė po vienos pasijudino visos mašinos, kurių galėjo buti apie šimtas. Policijai lydint, visi pribuvo į daržėlį. O čia rasta apie vienąkitą šimtą belaukiant ceremonijų.

Programa prasidėjo antrą valandą. Nekurie komiteto nariai pasielgė nemandagiai: jie pradėjo žmones varinėti ir savotišką tvarką daryti. Bet tai atleistina, visi gerai žinojo, kas vedėju buvo.

Buvo perstatytas kalbėt p. Narušis iš Lietuvos. Svečias kalbėjo iš rašto angliškai, bet labai prastai skambėjo. Žodžių nemokėjo ištarti ir nebuvo galima suprasti, ką jis kalba.

Toliau kalbėjo miesto majoras Burton, padėkuodamas lietuviams už suteikimą tokios dovanos miesto parkui.

Toliau kalbėjo P. J. Žuris, adv. P. Chesnulis ir Lietuvos konsulas iš Chicagos, p. Daužvardis.

Programos metu publikos galėjo buti apie tukstantį. Žinoma, buvo daug ir svetimtaučių pažiopsot. Lietuvių matėsi ir iš kitų kolonijų. Teko susitikti su keliais detroitiečiais, su p. Baranausku, p. Kudzium ir su kitais. Buvo taipgi iš Pittsburgho, Baltimorės, Youngstowno, Chicagos ir kitur.

Bankietas Lietuvių salėj.

Po iškilmių daržely, visi pradėjo rinktis į Lietuvių salę, kur buvo surengtas bankietas. Prisirinko pilna salė. Stalai buvo gražiai papuošti ir gardžiais valgiais apkrauti. Mat, geros buvo gaspadinės.

Susėdus prie stalų, orkestras sugrojo Lietuvos himną; po to jaunas Jonas Brazauskas paskambino pianu ir prasidėjo kalbos. Buvo išsaukta apie 13 kalbėtojų, ir visi savo kalbose linkėjo geros ateities lietuvių tautai ir ragino laikytis vienybėj.

Ant galo kalbėjo svečias, majoras Narušis. Jis pasisakė neatvažiavęs su kokiu bizniu, bet tik pasisvečiuoti.

Po visų kalbų prasidėjo šokiai ir ulevojimas. Publikos buvo nemažai.

Dabar dar noriu pastebėti, kad buvęs šių ceremonijų vadas dažnai prikaišioja kitiems, kad tas ir tas parengimuose per daug prisigėrė. Bet šį sykį ir jis pats buvo tiek įsikaušęs, kad nežinojo net ir ką jis kalbėjo. O tai tau ir "blaivininkas!"

Šiaip viskas išėjo gerai ir rengimo komisiją galima pagirti už jos sunkų darbą.

Valstijos politikieriai labai vargina senelius, kuriems reikia pensijas gauti. Kurie jau gauna pensijas, tai reikia ilgokai palaukti kol čekiai ateina. Kartais nesulaukia po kelias savaites. Bet naujai paduodantiems aplikacijas buna dar aršiau. Reikia išlaukti po keliatą mėnesių, kol valstija prisirengia jiems mokėti.

Iš Younstowno lietuvių teko patirti, kad darbai tenai visai blogai eina. Buvo kiek pagerėję, bet paskutiněm keliom savaitėm vėl sumažėjo. Nedarbas paliečia ir daugelį lietuvių toj kolonijoj. Kada darbai sumažėja, tai ir visas judėjimas sumažėja. Keliatas metų atgal Younstownas buvo tirštai lietuviais apgyventas. Bet nedarbas daugelį išvaikė kitur darbų jieškoti.

Federalė valdžia paskyrė $27,000,000 taisymui miesto gatvių ir kelių. Nors gatvių išdraskymas laikinai sudaro nesmagumų, bet vėliau visi džiaugsis, kad gatvės sutaisytos. Ir tuo pačiu laiku daug žmonių gauna darbo.

Mirė Juozas Čaplickas nuo 9114 Kempton ave. Turėjo jau 63 metų amžiaus. Paliko žmona ir vaikai. Laidotuvėms patarnavo graborė Della Jokubauskienė.

Stasys Jarus su savo žmona lankėsi Chicagoj pas savo močiutę, kuri gyvena prie 2575 W. 45th st. Jie ten viešėjo keliatą dienų.

Čalis "Dirvoj" ramina, kad nereikia rengtis Klaipėdos ginti, nes Hitleris nepuls. Mat, Čalis žino, ką Hitleris mano. **Jonas Jarus.**

Worcesterio Žinios.

Nesiseka kulturinis darbas.

Pas mus gražiai gyvavo Aido Choras. Dabar užėjo liudna rudens naktis, nes gabi mokytoja, J. Strumskytė-Karsokienė, rezignavo iš mokytojos vietos. Gaila, kad ji turėjo apleisti chorą, nes jai sekdavosi jį mokinti.

Kažin kodėl kulturinis darbas worcesteriečiams paskutiniais laikais pradėjo nesisekti. Štai, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 57 kuopa jau nebeauga. ALD-LD 11 ir 155 kuopos taipgi retėja nariais. Parengimai Olympijos Parke šią vasarą davė draugijai mažiau pajamų, negu išlaidų.

Dabar atėjo ruduo ir ateina jau žiema, o niekas nesirengia nieko veikti. Sako, kam rengti, kad Worcesterio lietuviai musų pramogų neremia.

Jaučiamas butų trukumas.

Paskutiniais laikais Worcesteryje pradėjo but jaučiamas butų trukumas. Jau sunku susirasti kambarius, todėl ir nuomos brangios. Kiek nors žmoniškesnis butas kainuoja $40 per mėnesį.

Darbai Worcestery pradeda jau eiti geriau, tik kažin kaip ilgai taip bus.

Rugsėjo 21 dieną per Worcestery praužė baisi audra. Buvo apgriauta daug namų ir išlaužyta daugybė medžių. Viena bažnyčia ant Main streeto buvo visiškai sugriauta, o 5 apgriautos. Be to, apgriautos 3 liaudies mokyklos. **Vargo Sunus.**

KĄ RAŠO SKAITYTOJAI

Dr. J. Petralis iš Methuen, Mass., rašo: Ačiu labai žemai, kad nesulaikėte siuntinėję mums "Keleivį," nes prenumerata jau senokai pasibaigė. Čia prisiunčiu $2 ir tegul "Keleivis" lanko musų namelius toliau. Be galo butų nuobodu, jeigu staršas vyčių generolas neateitų pasakyti, kas sviete dedasi. Taigi buk sveikas, seni su Maikiu, gyvuokit ilgiausius metus.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maike...

—Labas vakaras, tėve.

—Sei, Maike, ar tu girdėjai, kokie dabar čėsai Amerikoj ateina?

—O kokie?

—Sako, kad armabilų junija pastanavijo nedirbti daugiau kaip 32 adynas per nedēlią. Kaip tu rokuoji, vaike, kas iš to gali išeiti?

—O koks tau skirtumas, tēve, kas iš to išeis? Juk tu vistiek nieko nedirbi.

—Kodėl tu, vaike, taip negražiai man atsakai. Teisybē, kad aš nedirbu, ale aš nenoriu, kad kiti tinginiautų. Tik tu pamislyk, prie ko svietas prieis, jeigu žmonēs pradēs dirbti tik po šešias adynas ant dienos. Juk jie tada prakaziriuos visus savo pinigus. Neturēs už ką nei mišių užpirkti.

—Tu, tēve, nesupranti darbininkų reikalų.

—Na, tai kokie gi tie reikalai?

—Tie reikalai yra tokie, tēve, kad kiekvienas darbininkas galētų gauti darbo. Bet kuomet vieni dirba ilgas valandas, tai kitiems darbo nēra. Todēl unijos ir reikalauja, kad darbo valandos butų sutrumpintos. Tuomet fabrikantai bus priversti samdytis daugiau žmonių.

—Maike, aš tą gerai suprantu; bet aš nesuprantu, ką žmonēs veiks parēję iš šapos taip anksti namo. Ar jie nepasileis ant kokių zbitkų?

—Ką kas darys, tai jau jų dalykas, tēve. Kas nori šviestis, tas galēs skaityti knygas ir laikraščius. Tuomet reikēs daugiau knygų ir laikraščių, spaustuvēs turēs daugiau darbo. O kas mēgsta lošti kortomis, tas galēs pliekti pynaklį arba pokerį. Jie nuplēš daugiau kortų. Tuomet darbininkai, kurie spausdina kortas, turēs daugiau darbo. Fabrikai, kurie gamina kortoms popierą ir dažus, taipgi turēs samdyti daugiau darbininkų. Taigi, darbo valandų sutrumpinimas galēs pagerinti visų darbininkų buklę.

—Jes, Maike, ale tu atsimink, kad tada žmonēs ir šnapso daugiau išgers, daugiau bus pijokų ir daugiau į džēlą bus uždaryta. O džēloj gyvenimas nekoks. Taigi tu negali sakyt, kad bus geriau. Pagal mano rokundą, tai bus daug šlekčiau.

—Bet kodēl tu, tēve, nepastebi to fakto, kad bedarbiai dabar visą laiką neturi ką veikti, o vis dēl to į kalējimą nepatenka.

—Na, gerai, Maike, aš su tavim nesisprečysiu, ba nenoriu supykti. Matai, mudu su zakristijonu norim sudēt naują Lietuvos himną, tai reikia vaktuotis, kad koks piktas žodis neįsiskverbtų.

—Lietuva vieną himną jau turi, tēve.

—Jes, Maike, turēt tai turi, ale koks ten himnas! Apie dušios išganymą jame nei žodžio. Tuojaus matyt, kad bedievio parašytas. Lietuva katalikiškas kraštas, o himnas bedieviškas! Į ką gi tai padabna? Valuk to, Maike, mudu su zakristijonu pastanavijom parašyti regli katalikišką himną.

—Bet Lietuvoje yra ir nekatalikų, tēve. Jie tokio himno nenorēs giedoti, kuris tiks tik vieniems katalikams.

—O kaip, Maike, Hitleris padarē? Parašē fašistišką himną, ir visi turi giedot. Taigi ir mes galim taip padaryti. Ale užteks, Maike, aš jau turiu eiti, ba zakristijonas laukia.

—Iki pasimatymo, tēve.

GIMDYMO KONTROLĒS APELIACIJA ATMESTA.

Vyriausis Tribunolas Washingtone šį panedēlį atmetē keturių Massachusetts moterų apeliaciją dēl gimdymo kontrolēs. Pasiremiant Massachusetts valstijos atžagareivišku įstatymu, tos moterys buvo nubaustos užsimokēti po $100 pabaudos už teikimą patarimų apie gimdymo kontrolę, todēl jos apeliavo į vyriausį šalies teismą. Bet šis apeliaciją atmetē, paaiškindamas, kad Massachusetts piliečiai turētų prispirti savo legisliaturą tą įstatymą atšaukti. Pakol įstatymas neatšauktas, teismai turi juo vaduotis.

MEŠKOS MEDŽIOKLĒ PITTSBURGHE.

Pittsburghe iš Highland Parko pereitą sąvaitę pabēgo didelē meška ir pasislēpē po tiltu, kur publika vaikščiojo. Ēmē 5 valandas, pakol ji buvo iš tenai išbaidyta ir nušauta. Policija suvažiavo su kulkasvaidžiais ir toli šaujamais karabinais. Kai meška išlindo iš patiltēs, sutarškējo šautuvai ir pasipylē kruša kulipkų meškai tas nepatiko ir ji apsisukus norējo grįžt atgal į tunelį po tiltu, bet neišlaikē švino lietaus ir sudribo.

LIUDNAS LIKIMAS VALSTYBĒS, KURI RĒMĒSI SUTARTIMIS.

Pasitikēdama Francuzijos ir Anglijos prižadais, Čekoslovakija prarado lengvesnes derybų išlygas.

"Nors da peranksti daryti iš paskutinių Europos įvykių galutines išvadas, vis dēlto vienas dalykas jau gali but aiškus ir dabar. Dabar, kuomet naciškos Vokietijos kareiviai užima Čekoslovakijos žemes ir aneksuoja jas prie Trečiojo Reicho, galima pasakyti, kad šitokios tragedijos visai nebutų buvę, jeigu Čekoslovakija nebutų pasitikējusi sutartimis su kitomis valstybēmis ir jeigu ji nebutų savo sąjungininkių prižadais drąsinama."

Taip rašo "New York Times" korespondentas, Edwin L. James.

Jisai pastebi gana teisingai, kad iš pat pradžių Ziudetų vokiečių lyderis Henlein reikalavo tiems vokiečiams tiktai autonomijos Čekoslovakijos ribose. Tai buvo nedidelis reikalavimas. Apie prijungimą Ziudetų krašto prie Vokietijos nebuvo nei kalbos. Bet Praga tą reikalavimą atmetē, nes ji pasitikējo 1924 metų sutartimi su Francuzija. Ta sutartimi Francuzija buvo pasižadējusi ginti Čekoslovakiją, jeigu ją užpultų Vokietija. Toliau, Francuzija turējo sutartį su Anglija, kad pastaroji eis į pagalbą Francuzijai, jeigu šiai reikētų kariauti prieš Vokietiją. Turēdama savo užnugary Francuziją ir Angliją, Prahos valdžia jautēsi tvirta ir todēl nenorējo girdēti nei menkų vokiečių reikalavimų.

Rezultatas dabar yra toks, kad Anglijai ir Francuzijai tarpininkaujant Čekoslovakija neteko daugiau negu ji butų galējusi netekti budama pati viena. Kai tik Hitleris pagrumojo karu, Anglijos premjeras Chamberlainas tuojaus pasiulē Čekoslovakijai pasiduoti be karo, ir Francuzija tam pritarē.

Kaip dabar čekoslovakai jaučiasi apie buvusius savo sąjungininkus, galima suprasti iš to, kad visi Čekoslovakijos armijos generolai ir karininkai, kurie per didijį karą tarnavo Francuzijos armijoj ir buvo apdovanoti Francuzijos medaliais, dabar visus tuos medelius sugrąžino Francuzijai atgal.

Bet tai da ne viskas, sako "N. Y. Times" rašytojas. Kuomet bus parašyta pilna šito įvykio istorija, tai Čekoslovakijos skundas, kad ją pardavē tie, kuriuos ji skaitē savo draugais, užpildys ne vieną puslapį. Nes kuomet viskas bus pasakyta ir atlikta, tai Francuzija negalēs užginčyti to fakto, kad ji žadējo ginklu ginti Čekoslovakijos nepriklausomybę. Taip pat bus ir su Anglija, nes kaip Prahoj, taip ir Paryžiuje buvo tvirtai tikēta, kad Anglija šitokią bataliją parems.

Ar Anglija ir Francuzija ištikrųjų ketino Čekoslovakiją ginti, kuomet ateis reikalas, ar ne, tai tik joms žinoti; bet faktas yra toks, kad Čekoslovakija tokios pagalbos iš jų tikrai tikējosi, ir jos nieko nepadarē, kad tą pasitikējimą sumažinti. Tai yra ne menka atsakomybē.

Čekoslovakijai buvo suduotas baisus smugis. Ji netenka daug mineralinių savo turtų (kasyklų) ir visos svarbiausios pramonēs. Visos fortifikacijos Ziudetų kalnuose taipgi atiduodamos Vokietijai. Naujos jos sienos bus visai atdaros, be jokios apsaugos. Be to, ji buvo da priversta atiduoti Lenkijai Ciešiną, o savo rytų pakraštį turēs atiduoti Vengrijai.

Ar galēs šitaip apiplēšta šalis gyventi savystoviu gyvenimu, tai didelis klausimas.

Čekoslovakijos likimas da sykį patvirtina tą tiesą, kad neužsimoka mažutei valstybei ginkluotis ir užlaikyti armiją, nes tai brangiai kraštui kainuoja, gyventojai turi mokēti didelius mokesčius, o kai priešas užpuola, tai vistiek reikia pasiduoti ir visus savo ginklus jam atiduoti.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Ar gali beturtis ateivis gauti iš valdžios lēšų sugrįžt namo?

Klausimas: Aš esu išgyvenęs Jungtinēse Valstijose daugiau kaip 15 metų ir norēčiau dabar grįžti tēvynēn, bet neturiu pinigų. Žmonēs man sakē, kad Amerikos valdžia tokią kelionę bedarbiams apmoka, jeigu jie to prašo. Ar tas teisybē?

Atsakymas: Taip, 1937 metais Kongreso išleistu įstatymu Darbo Departamentas yra įgaliotas apmokēti kelionę tokiems beturčiams, kurie nori iš šios šalies išvažiuoti. Bet prie to da reikia žinoti, kad šitoks ateivis jau niekados negalēs Amerikon sugrįžti.

Ištekējo už piliečio, kad galētų Amerikon įvažiuoti.

Klausimas: Viena svetimšalē ištekējo už Amerikos piliečio vien tik tuo tikslu, kad galētų su juo įvažiuoti Amerikon, bet atvažiavus jį pametē ir dabar gyvena pati sau. Ar galima tokią deportuoti?

Atsakymas: 1937 metų 14 gegužēs priimtas Kongreso įstatymas duoda valdžiai teisę deportuoti kiekvieną asmenį, kuris apsivedē ar ištekējo vien tik tuo tikslu, kad galētų gauti nekvotinę vizą atvykti į Jungtines Valstijas. Jeigu tokios moteriškēs vyras gautų per teismą atsiskirimą nuo jos, ir jeigu valdžiai išrodytų, kad toji moteris buvo ištekējusi už jo vien tik dēl Amerikon įvažiavimo, tai valdžia ją deportuotų. FLIS.

LENKAI STATO NAUJUS REIKALAVIMUS ČEKAMS.

Varšuva. Valdžios oficialus organas "Gazeta Polska" rašo, kad lenkų-čekų draugingumas priklausys nuo to, ar čekai atiduos Karpatų-Rutenų žemę vengrams. Jei atiduos, tai parodys, kad čekai nori sugyventi su lenkais draugiškai. O jei neatiduos, tai parodys, kad jie vis dar neišsižada draugingumo su Rusija.

DALYKAI, KURIUOS VERTA ŽINOTI.

Šiltų kraštų žmonēs turi daug trumpesnes nosis, negu šiaurēs gyventojai. Pavyzdžiui, skandinavų, kurie gyvena šaltam klimate, nosys yra ilgos ir pusētinai atsikišusios, tuo tarpu kai juodveidžių uoslēs yra trumpos ir priplotos. Manoma, kad tai yra prisitaikymas prie kvēpavimo skiritingose klimato sąlygose.

D-ras Leon Felderman, žymus Philadelphijos specialistas, tvirtina, kad Amerikoje vystosi žmonių rasē su didelēmis, bet prastomis nosimis. Tai pareina nuo sausos šilimos, kuria žiemos laiku apšildomi Amerikos namai.

Pirmutiniai cirkai Amerikoje turējo labai pataikauti religiniams fanatikams. Savo skelbimuose jie turējo vengti net tokių žodžių, kaip "show" ir "circus." Vietoj to, jie savo biznį vadindavo: "Didelē doros ir apšvietos paroda." Be to, cirkų vaidintojai turējo lankyti pamaldas bažnyčiose, o ant cirkų vežimų buvo piešiami vaizdai iš Biblijos.

Daug garsų, kuriuos girdime per radiją, nēra tikrieji garsai, bet pagaminami įvairiomis priemonēmis. Pavyzdžiui, kuomet girdēt tukstantinē armija maršuojant, tai kojų trepsējimas padaromas keliais pagaliukais, kurie yra priraišioti prie tam tikros lentelēs ir stukčiojami į stalą. O kuomet girdēti karštoj skauradoj kiaušinių čikškimas, tai tas padaroma trinant saujoj šmotelį sauso celofano. Beriant ant popieros ryžius padaromas lietaus garsas.

Ozarkų kalnų gyventojai yra labai prietaringi žmonēs. Į lovą jie visuomet gula atbuli, nes tiki, kad šitaip atsigulus nesisapnuos velniai. O jeigu pamato keliu einant vorą, tai tiki, kad į paštą yra atējęs jiems laiškas.

Anglijos atstovas Livingstonas patarē Afrikos negrams apsirengti, kuomet jie atcina kur yra baltveidžių moterų. Ir sekantį kartą juodukų viršininkas atējo į jo namus "apsirengęs:" ant galvos jis turējo aukštą skrybelę, o ant kojų—šliures. Daugiau nieko.

Yra žinomų faktų, kad cirkai seniaus už pinigus įsileisdavo kišenvagius publikai apkraustyt. Kuri vagių gauja daugiau už tą "privilegiją" užmokēdavo, ta budavo įleidžiama vagišiauti.

Yra tokia nuomonē, kad šviesiaplaukiai žmonēs greičiau nuplinka, negu juodplaukiai, nes šviesųs plaukai yra daug plonesni ir silpnesni, negu tamsųs.

Amazonos paupy, Pietų Amerikoj, tik žemesnio luomo moteris dēvi drapanas. Aukštesnēs klasēs leidēs vaikščioja visai nuogos.

Columbijos universiteto profesorius Hugh Findlay sako, kad jei žmogui, kuris yra nusistatęs pasidaryt sau galą, duoti pauostyt jeranimo, tai pas jį tuojaus sugrįš noras gyventi.

Kaip parodo policijos rekordai, nusižudžiusio žmogaus giminēs nekuomet nesisavina revolverio, kuriuo jis nusišovē.

Anglijoj kitąsyk žmonēs buvo kariami už kesinimąsi nusižudyti.

Tarakonai paprastai gyvenā tamsiose vietose. Bet jeigu tamsioje vietoje juos kelis kartus nugąsdysi stipria elektros šviesa, tai jie iš tenai išeis ir gyvens šviesoj.

Mokslininkai sako, jog tarakonai atsirado pasauly daug pirmiau, negu žmogus.

Brazilijoj yra tokių didelių tarakonų, kad nukanda kudikiams pirštus.

Tiriant tarakonų gyvenimą ir jų elgēsį, nustatyta, kad jie turi daugiau gudrumo, negu karvē ar kiaulē.

Tarakonai girdi ir užuodžia savo usais arba antena.

Jeigu tarakonui nulaušit vieną koją, tai išaugs kita, taip kaip vēžiui.

KAIP KAS MAN ŠIANDIEN IŠRODO.

— CH. PUŠYNAS. —

Amerikos Darbo Partija New Yorke rimtai rengiasi prie rinkimų. Ji nominavo du Amalgameitų Uuijos Generalēs Pildomosios Tarybos nariu į kongresmanus. Tryliktam Kings County distrikte nominuota Dorothy Balonko, o devynioliktam New Yorko distrikte nomiuotas Šliosbergis. Kiek teko iš patikētinų šaltinių sužinoti, tai tuos abudu Amalgameitų narius rems ir Socialistų Partija. Nors pati Socialistų Partija šiuose rinkimuose eina nuosavu sleitu, bet ji padarē kompromisą ant tų dviejų kandidatų; kitus statys savišķius.

Kas liečia Šliosbergį, tai jis lietuviams, o ypatingai kriaučiams, yra gerai žinomas. Dorothy Balanko (ar ne Belanci?—Red.) yra garsi moteris, nes užima Amalgameitų Unijoje vice pirmininko vietą. Abudu kandidatai turi gražią istoriją darbininkų judējime. Jų išrinkimas į Kongresą butų žymus darbininkų laimējimas.

Kas šiomis dienomis įvyko Europoje su Čekoslovakijos apiplēšimu, tai istorijoje nekuomet neišdils. Anglijos ir Francuzijos nusileidimą Hitleriui ir Mussoliniu, niekas neužmirš. Dvidešimtis metų atgal Francuzija ir Anglija, su Amerikos pritarimu, įkurē Čekoslovakijos neprigulmingą valstybę. 1925 metais Francuzija ir Sovietų Rusija pasižadējo apsaugoti Čekoslovakijos neprigulmybę. Veliau tarpe tų trijų valstybių tapo pasirašyta ir karinē sutartis. Anglija toms sutartims nesipriešino. Hitleriui įsikuopus į valdžią Vokietijoje, prasidējo Versalēs sutarties naikinimas. Jis atsiēmē Pareinę, Saarą ir prisijungē Austriją, o dabar ir Ziudetus, Lenkija ir Vengrija atsiima savo dalį. Čekoslovakija lieka apkarpyta, atimami geriausi gamtos turtai, šalis palieka ant siauros agrikulturinēs papēdēs. Hitlerio ir Mussolinio apetitai patenkinti. Fašizmas Europoje sustiprējo, o demokratija susilpnējo.

Čekoslovakijos apkarpymas dar nēra tiek baisus dalykas Europoje. Bet po to apkarpymo pasilieka keturių didelių valstybių sąjunga, kuriai padedant Hitleris prisijungs da Balkanų ir Pabaltijos kraštus ir apjuos Sovietų Rusiją. Niekados Sovietų Rusija nebuvo tokiam pavojuje, kaip ji yra dabar. Iš Tolimų Rytų jai gręsia Japonija. Iš Vakarų —Vokietija su Lenkija ir Francuzija su Anglija pasvirusios į nacių pusę. Situacija labai rimta. Sovietai pasijuto be draugų. Kapitalistinēs valstybēs apleido juos. Vēl lieka išimtinai tik darbininkai. Francuzija ir Anglija—demokratinēs šalys; ten stiprios darbo unijos. Ten stiprios politinēs partijos. Tiktai ten Sovietų visa viltis. Tiktai bendras darbininkų frontas gali padēti Sovietams, daugiau niekas. Todēl kas šiandien bendro fronto šukį nori naudoti tik savo politikai, kad bendro fronto obalsiu apmonyti kitų sriovių žmones, tas prasižengia prieš darbininkų klasę ir sužiniai ar nesužiniai pasitarnauja fašistams.

POLEMIKA IR KRITIKA.

Susipainiojo demokratijos likučiuose.

Per eilę metų Brooklyno "Laisvēs" vyrai smerkē demokratiją kaip darbininkų migdymo priemonę. Pagaliau susigriebē už demokratijos likučių, bet ir tuose susipainiojo. "Laisvēs" num. 227 rašoma, buk "Keleivis" ir "N. Gadynē" sukēlę "didelį šumą" dēlei J. Buivydo iš komunistų kuopos išbraukimo. Bet visi matē, kad šie laikraščiai visai nešumijo, tik nusistebējo iš tokio "Laisvēs" vyrų demokratiškumo, kad už rašinējimą į "Keleivį" yra braukiami nariai iš komunistų organizacijos. Aišku, kad tie J. P. Pušyno raštai "Laisvēs" berneliams negalējo patikti. Bet kur tuomet jų tolerancija, žmoniškumas ir žodžio laisvē, be ko demokratija virsta tiktai muilo burbulu.

Socialistinēs krypties elementams ir šiaip demokratiškai nusiteikusiems žmonēms visviena, ar išmestas Buivydas, ar butų išmestas Bimba ar kas kitas—tai vienas ir tas pats demokratijos mindžiojimas.

Žinoma, išbraukti nario vardą iš knygų ir uždrausti jam lankytis į organizacijos susirinkimus lengva. Bet kaip šitokią praktiką pritaikyti prie valstybēs piliečių? Kitaip pasakius, kaip "Laisvēs" vyrai galētų išbraukti savo oponentą iš valstybēs, kurios vairą jie turētų savo rankose? Juk braukimas iš valstybēs reiškia išbraukimą žmogaus iš gyvenimo. Jei "Laisvēs" vyrai sutinka su ta taisykle, kad oponentas negali su jais drauge gyventi, tai kaip jie supranta demokratiją?

"Laisvēs" No. 228 A. B. visus savo "krislus" paverčia burnojimu prieš "Keleivį." Jis net reikalauja, kad "Keleivis" atšauktų Pušyno raštus. Čia tai jau tikra komedija. Pušynas pakritikavo Bimbą, o Michelsonas turi atšaukti. Išeina taip, kad jeigu kas užduotų Bimbai dozą tabokos, tai Michelsonas turētų už jį čiaudyti.

Vyrai, nejuokinkit svieto. "Keleivis" yra demokratiškai nusiteikęs laikraštys ir savo bendradarbių įsitikinimų nevaržo ir jų nekvočia. Iš bendradarbio kataliko nereikalauja prabaščiaus paliudijimo. Taip pat ir talpindamas komunisto Pušyno raštus nereikalavo Centro Biuro leidimo.

J. Pakarklis.

AR ŽINOTE, KAD—

Apie 60 mylių nuo Tokijo yra sala Ošima, ant kurios randasi veikiantis vulkanas (ugniakalnis). 1933 metais viena jauna japonietē nušoko į to vulkano verdančias gelmes ir žuvo. Tas parodē kelią kitiems savžudžiams, ir nuo to laiko jau šimtai japonų žuvo ugniakalnio nasruose. Į tą salą dabar dažnai važiuoja laivais didelēs japonų ekskursijos ugniakalnio pasižiurēti. Ir labai dažnai pasitaiko, kad sustojus miniai aplink vulkaną, vienas-kitas japonas nušoka žemyn į ugningą vulkano skradžią. Japonai žiuri į tokius bepročius kaip į didelius "didvyrius."

Toj vietoj, kur dabar stovi Chicagos miestas, pirma augo porai arba laukiniai svogunai. Menomini padermēs indijonai vadindavo tą augalą "šikakušia," ir tuo pačiu vardu jie vadindavo skunkę. Nuo to žodžio Chicagos miestas gavo savo vardą. Dabar Chicaga gauna jau ir kitą negražų vardą —Gangland.

Ką Vokietija Gauna Iš Čekoslovakijos.

Strateginis kelias į Rytus.

Daugumas žmonių mano, kad Vokietija atėmė iš Čekoslovakijos tik tuos 3,000,000 vokiečių, kurie gyveno jos pakraščiuose. Taip manoma dėl to, kad Hitlerio propaganda vien tik apie tuos vokiečius kalbėjo; apie kitus dalykus nacių gramofonai nieko nesakė.

Tuo tarpu gi faktas yra toks, kad tie pustrečio miliono vokiečių yra visai menkniekis, palyginus juos su kitais dalykais.

Visų pirma, užimdami Čekoslovakijos pakraščius, Vokietijos militaristai atsidarė sau strateginį kelią amžinai planuojamam savo žygiui į Rytus (Drang nach Osten).

Kuomet buvo kuriama Čekoslovakijos respublika, tai francuzų strategai tyčia jos sienas išvedė tokiom vietom, kad jas lengva butų ginti. Pradedant nuo Karpatų kalnų, jos ėjo Moravijos kalnais, paskui Ziudetų kalnais ir kitais. Apsupta šitokių kalnų žiedu, Čekoslovakija išrodė kaip pačios gamtos sukurta tvirtovė. Stovėdami ant tų kalnų, ypač kai jie vėliau buvo gerai fortifikuoti, čekai matė Vokietiją po savo kojomis. Šitie kalnai su čekų fortifikacijomis buvo nepralaužiama užtvara vokiečių militarizmui į Rytus, į Rumuniją ir Sovietų Rusiją. Todėl Berlyno generolai ir užsispyrė paimti tas tvirtoves į savo rankas. Ir šiandien jie jau turi jas savo naguose. Strateginis kelias į Rytus jau atdaras.

Pramonė ir turtų šaltiniai.

Antras milžiniškas Vokietijos laimėjimas, o Čekoslovakijos didelė skriauda, tai pramonė ir gamtos turtų šaltiniai. Nes Ziudetų kraštas, kurį dabar Vokietija pasiėmė, buvo ekonominis Čekoslovakijos nugarkaulis. Tenai buvo svarbiausi jos pramonės centrai ir didžiausi gamtos turtų šaltiniai, dėl kurių stokos Vokietija po didžiojo karo jautėsi labai silpna. Dabar Vokietija ekonomiškai tikrai pralobs ir sustiprės, o Čekoslovakija turės susilpnėti.

Ziudetų krašte randasi garsiausios Europoje geležies ir anglų kasyklos; tenai guli taip pat dideli cinko ir švino klodai ir radiumo šaltiniai. Ačiu tiems turtams Čekoslovakija ir buvo taip greitai pakilus. Per metus jos kasyklose buvo iškasama 20,000,000 lignito, tai yra, rudosios anglies. Dabar visa tai teko vokiečiams.

Tešino apylinkėj buvo iškasama kasmet po 15,000,000 tonų minkštosios anglies ir po 1,500,000 geležies. Dabar šitą apylinkę su visomis kasyklomis ir geležies dirbtuvėmis pasigrobė Lenkija.

Ziudetų krašte buvo ketvirtadalis visų Čekoslovakijos miškų. Tai irgi svarbus gamtos turtų šaltinis, kurio Vokietijai labai truko. Dabar ji pasiėmė ir tuos miškus.

Garsųs Čekoslovakijos kurortai su mineralinėmis maudynėmis, kaip Karlsbadas, Marienbadas, Franzensbadas ir Teplitzas, kur turčiai su pinigais suvažiuoja iš viso pasaulio, taipgi tenka Vokietijai.

Dideli ir garsus alaus bravorai, audeklų fabrikai, geležies tirpyklos, orlaivių stotys, garsios stiklo dirbtuvės, cukraus fabrikai, cemento fabrikai, indų fabrikai, pirštinių dirbtuvės, žaislų dirbtuvės — visa tai iš Čekoslovakijos atimta ir atiduota Vokietijai.

Politinis prestyžas.

Be to, kas aukščiau pasakyta, Vokietija pakėlė ir politinį savo prestyžą. Juk ne be reikalo džiugauja ir Italijos fašistinė spauda, kad Čekoslovakijos sutriuškinimas yra da viena "fašizmo pergalė ant demokratijos."

Ir šita pergalė gali turėti da liudnesnių pasekų demokratijai. Daug kas ja nusivils. Bus tokių, kurie pasakys, kad geriau eiti su tais, kurie laimi, negu su tais, kurie visuomet nusileidžia ir pralaimi. Jau kalbama, kad ir pati Čekoslovakija gali prisidėti prie Vokietijos, kuomet demokratinės valstybės ją taip apvylė. Ir nebutų nuostabu, jeigu Anglija susibičiuliuotų su Vokietija, kurios politinis prestyžas dabar taip pakilo. Tuomet sunkų butų su fašizmo šmėkla kovoti.

NACIAI PASIĖMĖ DAUGIAU KONCESIJŲ.

Berlynas, Vokietija, spalio 6. — Ketvirtadienį tarptautinė komisija leido Vokietijai užimti penktą Čekoslovakijos zoną. Penktoji zona apima daug maž 5,000 ketvirtainių mylių. Ji yra daug didesnė, negu Municho konferencija numatė. Vienoj vietoj šios zonos ribos esančios tik 30 mylių nuo Prahos.

Pranešimais tilpusiais Paryžiaus spaudoje, vokiečiai tarptautinei komisijai pareiškė, kad nacių armijos užims naują teritoriją savo valia, jeigu komisija neleistų užimti. Naujojoi teritorioj, kuria naciai užims, yra anglies šuoksniai, stiklo išdirbimo miestas Gablonz ir tekstilės centras Reichenberg.

VILNIAUS LIETUVIŲ VARGAI.

Lenkai dalina užgrobtų draugijų turtus.

Uždarytosios Ukio Draugijos turtas iki šiol buvo užantspauduotas ir paliktas saugoti buv. tos draugijos skyrių pirmininkams. Dabar kai kur tą lietuvių organizacijų turtą mėginama atiduoti lenkiškoms ukio organizacijoms. Buvusiam Erzvieto ratelio pirmininkui, Tverečiaus valsčiaus valdyba įsakė saugojamą draugijos turtą atiduoti Švenčionių lenkiškoms ukio organizacijoms.

SENAS DRAUGIJAS UŽDARĖ, NAUJŲ NELEIDŽIA.

Švenčionių lietuvių atstovai vaivadijai įteikė užregistruoti naujos švietimo draugijos "Šviesos" statutą ir prašė leisti šiai draugijai veikti, tačiau vaivada šį lietuvių prašymą atmetė ir draugijos steigti neleido. Taip pat neleido įsteigti "Kulturos" draugijos skyrių.

DRAUDIMAS PIRKTI ŽEMĘ.

Administracijos palinijo ruože išimtinai vietos gyventojams lietuviams, kurie nuo mažens verčiasi žemės ukiu, valdžia neleidžia įsigyti daugiau žemės. Iš įvairių nusigyvenusių dvarelių vietos žmonės norėtų nusipirkti žemės padidinti savo ukius, tačiau lenkų karinė vadovybė ir kiti administraciniai organai, grynai politiniais sumetimais, stengiasi ten įgyvendinti iš svetur atkeltus lenkus kolonistus ir vietos gyventojams leidimų neduoda. Šiomis dienomis Vilniaus vaivadija nedavė leidimo Kaltinėnų gyventojui Černauskui, kuris buvo užpirkęs žemės iš Mordvinavo dvaro ir didesne dalį pinigų buvo jau sumokėjęs.

AMERIKOJE DIDELĖ GAUJA SVETIMŲ ŠALIŲ ŠNIPŲ.

Spalių 7 prezidentas Rooseveltas spaudos atstovams pareiškė, kad Amerikai gresia svetimų šalių šnipai. Prezidento paaiškinimu, valdžia stengiasi užkirst svetimų šalių propagandą ir svetimšalių šnipų veiklą, kurie skverbiasi patirti kariuomenės ir laivyno paslaptis. Dabar, prezidento pareiškimu, svetimšalių šnipinėjimai Suvienytose Valstijose yra daug didesni, negu jie buvo prieš dešimtį metų.

Naudokite tą linimentą, kurį jūsų tėvai ir tėvų tėvai naudojo nuo 1867 metų palengvinimui muskulų skaudėjimo. Nusipirkite bonkutę Pain-Expellerio su Inkaru ant dežutės pas savo vaistininką.

PAIN-EXPELLER
TRADE MARK REG. U.S. PAT. OFF.

VOKIEČIAI PALEIDO 150 ČEKOSLOVAKŲ.

Einant deryboms dėl Ziudetų krašto prie Vokietijos prijungimo, vokiečiai buvo suėmę 150 Vokietijoj gyvenančių čekoslovakų, nes Čekoslovakijoj apie tiek pat buvo suimta vokiečių maištininkų. Dabar, kai Čekoslovakija tuos vokiečius paleido, tai Vokietija paleido ir suimtuosius čekoslovakus.

SPRING VALLEY, ILL.

Mano nuomonė apie "Keleivį."

Prisiunčiu prenumeratą ateinantiems metams ir noriu pasakyti savo nuomonę apie "Keleivį." Jis puikus laikraštis ir labai man patinka, tik kartais perdaug pataikauja bolševikams ir nekritikuoja Stalino diktaturos.

Prašau patalpinti šitą mano nuomonę į laikraštį.

Andrius Gustaitis.

FLORAL HERB

Galvos Stimuliantas ir Spalvos grąžintojas. Greitai sugrąžina naturalę spalvą žiliems, žilantiems ir nublukusiems plaukams — paakstina naują augimą — sulaiko plaukus nuo slinkimo ir prašalina pleiskanas. Floral Herb turi malonų kvapą, nėra limpantis padaras, nenutepa odos arba pagalvės. Vieno pakelio užtenka padarymui pilnos kvortos (nieko nereikia ekstra pirkti), viskas ko reikia tik dadėti vandens. Tai KARALIUS PLAUKŲ GYDYMO. Kaina $1.00.

PALAIKYKIT SAVO JAUNĄ IŠVAIZDĄ NEŽIURINT AMŽIAUS. Pirmi žilstančių plaukų ženklai, arba retėjimas plaukų laikoma senėjimo ženklu. Naudokitės šiuo preparatu ir palaikykit savo jauną išvaizdą iki vėlybo amžiaus.

Nurodymai: Supilkit pakelio turinį į švarią kvortinę bonką ir pripilkit šiltu lietaus vandeniu — gerai išmaišykit ir gatavas naudojimui. Jei galvos oda sausa ir plaukai truksta, dadėkit šaukštuką glicerino. Apkrapykit ant galvos tiek kiek reikia plaukų ir odos sušlapinimui. Naudokit du kartu per savaitę iki gausit pasekmes. paskui karta į savaitę.

FLORAL PLAUKŲ ALIEJUS kuris greitai sulaiko plaukų trupėjima ir slinkima. Kaina 50c.

FLORAL ALIEJAUS Shampoo. Kaina 50c.

Reikalaujame Agentų Platinimui Mųs Gyduolių.

FLORAL HERB CO.
Box 74, COVINGTON, IND.

PAKEISTAS PREZIDENTUI RINKT ĮSTATYMAS.

Kaunas. Vyriausybė priėmė valstybės prezidentui rinkti įstatymo pakeitimą, pagal kurį vietoje ypatingų tautos atstovų prezidentą rinks tautos atstovai. **G. K.**

PORTLAND, OREGON
PARSIDUODA 3 LOTAI. PIGIAI.
Klauskite S. BRUZGULIS (3
89 Pearl st., Somerville, Mass.

Kaip Čekai Ruošėsi Gintis.

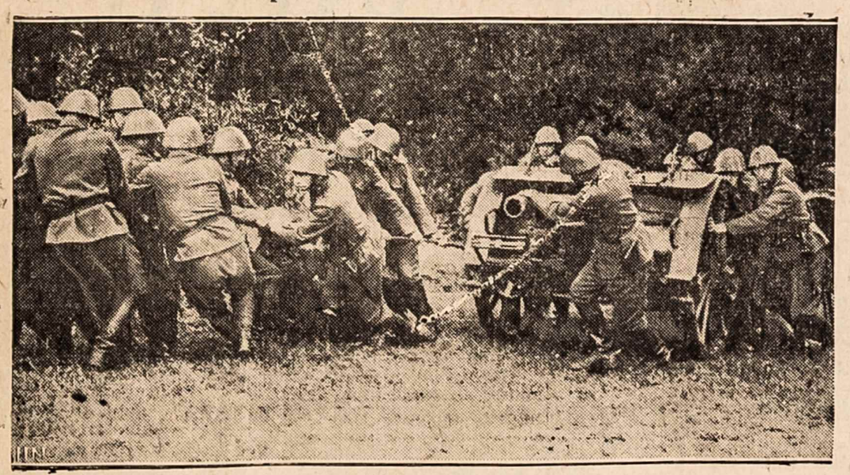

Čia matome Čekoslovakijos artileristus traukiant sunkiąją patranką į poziciją ties Praha. Tai buvo vos kelios dienos atgal, kuomet čekai da nežinojo, kad jų tariami "draugai" parduos juos Vokietijai.

Rooseveltas Su Savo Ministeriais.

Čia matome prezidentą Rooseveltą tariantis su savo kabineto nariais. Skaitant iš kairės į dešinę, aplink stalą sėdi: (1) pats prezidentas, (2) iždo sekretorius Morgnethau, (3) justicijos departamento galva Cummins, (4) laivyno sekretorius Swanson, (5) agrikulturos sekretorius Wallace, (6) pačioj gilumoj, darbo departamento sekretorė Miss Perkins, (7) karo departamento sekretorius Woodring ir (8) valstybės sekretorius Cordell Hull.

Čekų Laivyno "Garsiakalbiai."

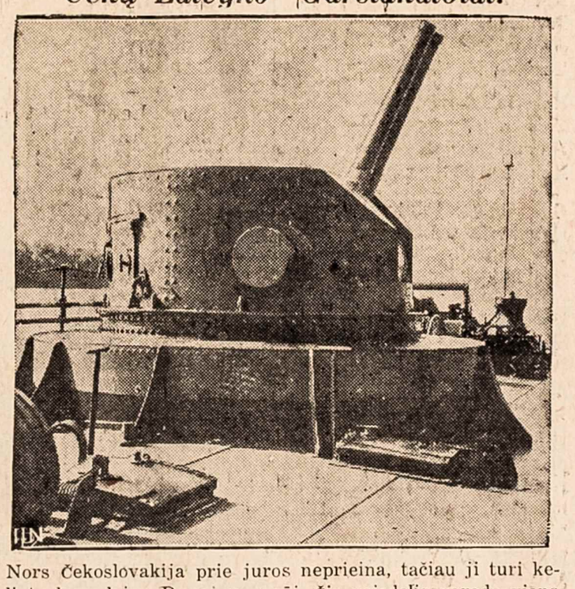

Nors Čekoslovakija prie juros neprieina, tačiau ji turi keliatą karo laivų Dunojaus upėj. Šis vaizdelis parodo vieną tokių laivų kanuolėmis priešo orlaiviams šaudyt. Čekai turi labai gerų ginklų, nes jiems teko visam pasauly žinomi Skodos ginklų fabrikai, kurie pirma prigulėjo Austro-Vengrijai. Bet kaip maža šalis, viena pati Čekoslovakija vistiek nedrįso Vokietijai priešintis.

TUOJ SUKAKS
25-ki METAI
KAI LIETUVIAI SKAITO
NAUJIENAS

Ir Tamsta prisidėk prie šio didelio burio lietuvių ir užsirašyk tą seniausį ir didžiausį Amerikos lietuvių dienraštį.

SUV. VALST. (už Chicagos) ir **KANADOJ, Metams tik $5.00.**

Vieną susipažinimui kopiją prisiųsime VELTUI.

Graži dovana tiems, kurie iškalno užsimoka už metus. Rašykit ir savo čekį ar money orderį siųskit.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

NUDĖJO BULGARIJOS ARMIJOS VADĄ.

Šį panedėlį po pietų Sofijoj ant gatvės buvo nušautas gen. Ivan Pejev, Bulgarijos armijos generalinio štabo viršininkas. Kartu bubo nušautas ir jo padėjėjas, majoras Stojanovas. Po to užmušė jas ir pats nusišovė. Nustatyta, kad tai buvo A. Vlasevas, nesenai išlejstas iš kalėjimo.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau tetos Juzės KACINKEVIČIŪTĖS-JURGELAITIENĖS, paeina iš Užusalų kaimo, Kauno apsk., kada tai gyveno Detroit, Mich. Prašau atsišaukti turiu svarbaus pranešti apie seserį Malviną ir brolį Silvestrą. Kurie žinot kur ji randasi, malonėkit pranešti jos adresą.

Taipgi pajieškau GENĖS PETRONAITĖS, ji gyveno Paragvajuj, paeina iš Radžiunų kaimo, Subačiaus valsčiaus. Kas žino kur ji randasi, prašau pranešti, ar pati lai atsišaukia. M. Kacinkevičius (2)
34 Van Nostrand ave,
Great Neck, N. Y.

PAJIEŠKAU. Rugsėjo-Sept. 3 d. šių metų mirė Stanislovas KAMINSKIS. Palaidotas rugsėjo 6 d. Jis sakydavo, kad turjs seserį, kuri esanti vedus ir gyvenanti Boston, Mass. ar apielinkėje. Velionis buvo aprašęs savo sesers vardu $1000 apdraudos (insurance). Taipgi dar gaus $500 asmenų sumokamos apdraudos. Jo seseri turi greit atsišaukti. Kurie žinot kur ji randasi, prašome pranešti sekamu adresu: (1)
ALBINAS SEMENAS
R. D. 5, Washington, Pa.

Pajieškau Martino GASPAREVIČIAUS, paeina iš Kadarų kaimo, Papilio valsčiaus, Panevėžio apskr. Atvažiavo į Gardner, Mass. prieš karą. Dabar gyvena kur nors apie Chicago, Ill. Kas žino kur jis randasi malonėkite pranešti, nes prašo iš Lietuvos jo motina. Atsišaukit pas jo pusseserę. (1)
Marijona Kulbiutė--Rubaitienė
52 Phillips Court, No. Andover, Mass

Pajieškau Vinco ir Damino STANEVIČIŲ, paeina iš Padaugių kaimo, Daugų val., Alytaus apskr. Kurie žinote kur jie randasi, malonėkite pranešt. (1)
Vytautas Baranauskas
Box 294, Cohasset, Mass.

Pajieškau dėdės PIJAUS JANKELIUNO, paeina iš Gražiškių valsč., Vilkaviškio apskr. Aš turiu svarbų reikalą, prašau dėdės atsišaukti, kurie žinot kur randasi, malonėkit pranešt jo adresa. (1)
Uršulė Jankeliunaitė
617 Metropolitan ave.,
Brooklyn, N. Y.

SIENINIAI
KALENDORIAI
1939 METAMS.

Užlaikau daug visokių rušių ir visokia kaina Sieninių Kalendorių. Biznieriams padarome su jų apgarsinimais ir pigiai. Kurie norėtų pardavinėt pavieniais arba norint agentauti, geros išlygos. Turime ir Dariaus-Girėno. Kalendorių su jų aeroplanu. Prisiunčiame į namus kas reikalauja. Vienas 25c.—5 už $1.
Z. GILEVIČIUS (-
73 Hartford Ave.,
NEW BRITAIN, CONN.

ŽMOGAUS SVEIKATA IR LINKSMYBĖ

Yra pagal supratimą ir išpildymą gyvenimo tikslo. Nesveikata, nelinksmybė, neramybė, rupestis ir taip kiekvienas nenormališkas padėjimas, tai yra klaidingas pildymas tvėrimo galybės pirmų įstatymų. Rašykit DABAR dėl išdėstymo ir išaiškinimo jųs padėjimo. Kaip suprasit savo gyvenimo klaidas, bus lengva išpildyti jus aukščiausį geidavimą ir įgyti sveikatą ir linksmybę. (52)
JOS. MATUKAITIS, BP. D.,
377 South St., BRISTOL, CONN.

MOSTIS NUO ROMATO.

John's Remedy mostis, stebėtinai greit prašalina kaltuninius, nervų ir visų kitų sąnarių skaudėjimus. Tukstančiai pasiliuosavę nuo Romatinių Skaudėjimų, pataria ir kitiems vartoti tik JOHN'S REMEDY MOSTĮ. Jeigu kitos mostys jumis nepatenkino, kodėl nebandote šią mostį, kuri yra viena iš geriausių vaistų nuo Romato. Kaina $1.00 ir 50c.

NUO UŽKIETĖJIMO VIDURIŲ VENTROLA: Sugydo vidaus organus, išvalo gasus. Panaikina skaudėjimą po krutine. Paskatina prie apetito, atgaivina mažakraujus ir sukelia energiją prie vyriškumo—moterims reguliuoja laiką. Kaina $1.00, išbandymui 25c. Agentams duodame nuolaidą. (2)
WESTERN CHEMICAL CO.
P. O. Box 117, PLAINSVILLE, PA.

NAUJA VAISTŲ KNYGA
SVEIKATA LIGONIAMS

Gydymas visokių ligų. Šaknimis. Augmenimis, žievėmis, žiedais, sėklom ir Lapais. Joje telpa 311 vardų visokių augalų lietuviškai, angliškai ir lotyniškai, ir paaiškinimai kokias ligas gydo ir kaip reikia vartoti. Kaina su prisiuntimu $1.00. Pinigus geriausia siųsti Money Orderiu, arba popierinį doleri laiške. Adresas: (-)
PAUL MIKALAUSKAS
248 W. Fourth St. So. Boston, Mass.

PARDUODU LIETUVIŠKUS BALANDŽIUS.

Juodgalviai, rudgalviai, geltongalviai ir baltgalviai. Prisiunčiu į visas dalis Suvienytų Valstijų ir į Kanadą.
GEO. BENDORAITIS
520 Wilson St.,
Waterbury, Conn.

DR. MARGERIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 p. p. ir nuo 6 iki 8:30 vakaro.
Šventadieniais: 10 iki 12 dieną.
3325 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 8483

SVEIKAS IR GARDUS ALUS TAI LIETUVIŲ IŠDIRBYSTĖS

Brockert's ALE

KURIE NORI TIKRAI GERO ALAUS ATSIGERTI—PABANDYKIT TIKRO LIETUVIŠKO ALAUS.
JAU GAUNAMAS IR BONKUTĖSE
PRAŠYKITE VALGYKLOSE IR TAVERNOSE.

BROCKERT BREWING CO., Inc.
TELEFONAS Worcester—5-4334
81 LAFAYETTE ST., WORCESTER, MASS.

Bostono Skyrius, 1410 Columbia Road, South Boston, Tel. SOUth Boston 2271.

Dvasinės Diktaturos Atrugos.

Kunigai ir įvairių bažnyčių šalininkai baisiai nemėgsta istorijos faktų, atidengiančių tuos žiaurumus, fizinio ir dvasinio smurto aktus, kuriuos vykdė bažnyčios vadai ir valdovai savo hegemonijai pasiekti, tą milžinišką žalą, kurią bažnytinė organizacija padarė žmonijai, slopindama mokslo ir kulturos pažangą. Klerikalizmo šulai nerausdami tvirtina, kad bažnyčia visada buvo tyra ir skaisti, maloni ir atlaidi, o visi inkvizicijos baisumai, kankinimai deginimai ir persekiojimai tai—tik bedievių prasimanymai. Kad parodyti skaitytojui, jog istorijos liudijimai apie inkviziciją nėra "tik bedievių plepalai," čia pateikiame katalikų bažnyčiai palankaus "Lietuvos Aido" straipsnį "Knygos kurios yra atnešusios mirtį," tilpusį to laikr. 3935 numery:

"Rašytojų persekiojimas ypačiai buvo dažnas viduramžių laikais, tačiau jo netruksta nei musų dienomis. 1483 m. popiežius Inocentas VIII buvo išleidęs žinomą bulę "Summis desiderantes," pagal kurią visi tie autoriai, kurie ką nors laisviau parašydavo, buvo prakeikiami, persekiojami ir dažnai nukankinasi. Pagal tą raštą buvo sudarytas net specialus įstatymas "Malleus maleficarum," kurį išdirbo 2 Vokietijos dominikonų vienuoliai, Jakobas Sprengeris ir Heinrichas Institoris (Kraemeris). Pagal tą įsatymą, buvo įsteigta net speciali budelių įstaiga, kurioje buvo teisiami visi bent kuo savo raštais nusikaltę asmenys. Šis įstatymas 1487 m. buvo patvirtintas Koelno teologijos fakulteto. Šalia šito 1489 m. pirmą kartą atspausdinto ir nuo to laiko labai prasiplatinusio įstatymo, kuris po teisybei tvarkė teismo priemones prieš raganas, tų laikų inkvizitoriams vėliau atėjo į pagalbą ir kitas jėzuito Delrio sudarytas veikalas vardu "Disquisitiones magicae," pagal kurį labai žiauriai buvo teisiami visi raštų nusikaltėliai ir kuriame smulkiai buvo išdėstytos raganų teisimo taisyklės. Šis veikalas yra turėjęs labai blogų padarinių. Juo vadovaujantis daugelyje Vokietijos sričių buvo iššudyta daugybė gyventojų. Yra sakoma, kad dėl šios Delrio knygos "žmonių yra daugiau žuvę nei Makedonijos Aleksandro Didžiojo karų laikais."

"Tokie vyrai, kaip Scotus Erigena, kurie savo gyvenime yra siekę ištirti gamtą ir prigimtį, yra buvę bažnyčios aukomis. Rogero Baconо gyvenimas dėl to dešimtį metų buvo praleistas kalėjime. 1553 m. dėl savo veikalo "Christianismi Restitutio" Ispanijos gyventojas M. Servetas krito auka Kalvino, kuris šiuo atvėju su savo amžinu priešu — inkvizicija dirbo ranka į ranką, ir minėtą ispanų gydytoją sudegino daugeliui protestantų dvasininkų matant Champlyje prie Ženevos. Panašios rušies inkvizicijos mirties ugnyje baigė savo gyvenimą ir drąsus Koperniko mokslo gynėjas Giordano Bruno. Ir amžinai inkvizitorių gėdai buvo nukankintas 1600 m. vasario 17 d. Romoje ir mirė kaip grynojo mokslo kankinys lygiai tada, kai nuo graikų filosofo Sokrato nuodų taurės išgėrimo buvo praėję 2,000 metų. Lygiai toks pat likimas ištiko 1619 m. mokslininką, drąsiai gynusį savo įsitikinimus, Lucilio Vanini. Jis mirė inkvizitorių liepsnoje Tuluzoj. Net ir geniusis Galilėjo Galilėjus tik per plauką beišvengė tokio pat baisaus likimo ir už savo skelbiamąjį mokslą buvo pavadintas pamišėliu."

"Ir naujaisiais laikais įvairių rašytojų ir tyrinėtojų persekiojimas nebuvo visiškai išnykęs. Ne vienas rašytas buvo uždraustas, ne vienas tyrinėtojas ir ne vienas rašytojas net paskutiniais šimtmečiais turėjo palikti savo kraštą, o daugelis dėl savo knygų turėjo net mirti... Tačiau ir šiais laikais dažnai pasitaiko, kad rašytojai savo kurinius turi apnokėti mirtimi... Tuo budu musų laikais iš dalies yra atgimusi ta pati dvasinės diktaturos dvasia, kuri ypačiai klestėjo inkvizicijos ir reformacijos laikais."

Čia yra pasakyta gryna tiesa. Bažnyčios sukurta dvasinė diktatura žiauriai siautė viduramžiais; ji nebuvo visiškai pranykusi naujaisiais laikais, o dabar ir vėl atgimsta, dvokdama šiaurios inkvizicijos atrugomis. Štai budingas faktas. Kaune įsisteigė popuiarios literaturos leidykla "Skaitytojas," kuri leidžia lailiosios literaturos knygeles (romanus, apysakas, noveles), kuriose visiškai nepaliečiama tikyba nei bažnyčia. Tokio darbo iniciatorius reikia tik sveikinti, nes jie duoda Lietuvos kaimui pigių knygų ir pratina liaudį skaityti, pamėgti knygą. Bet štai, kaip šį gražų darbą įvertina musų kleras vienuolių leidžiamo laikraštėlio "Šaltinio" skiltyse. Jo 16 num. kažkoks įtužęs ir lygsvaros netekęs vienuolis šaukia:

"Bet dar baisesni nuodai, po kulturos skraiste kai kur veržiasi į kaimą, tai laisvamanybė su savo, kaip 'XX amžius' pavadino, kiauline literatura. Štai, prieš kiek laiko kai kuriuose laikraščiuose pradėjo reklamuotis 'pigios literaturos" leidykla "Skaitytojas." Pasirodo, kad jos yra visai kiti tikslai, o ne švietimas, tai... laisvamanybė. Ji savo knygų įvairiausiais budais sumeškeriotiems prenumeratoriams per siuntinėja susipažinimui laisvamanių laikraštį 'Musų Jaunimą.' Gėda 'Skaitytojui,' gėda musų tėvynei, kad joje tokių parazitų randasi!"

Kaip gi kitaip galima pavadinti šitą isterišką vienuolinio laikraščio klyksmą, jei ne šlykščiomis inkvizicijos atrugomis? Juk ne tik skaitytojai, bet ir patys kunigai gerai žino, kad laisvamanių laikraštis yra "Laisvoji Mintis, o ne "M. Jaunimas," kurio leidžiamose knygose nieko nėra laisvamaniško. Tačiau užtenka to, kad tai nėra kuniginė leidykla — ir jau klerikalai randa galimu begėdiškai šmeižti leidėjus. Jie liaudies švietėjus iš pykčio vadina "parazitais." Kur argumentų truksta, ten jie niekingiausiu budu koliojasi. Štai, kur dvasinės diktaturos atrugos kunkuliuoja ir skleidžia neapykantos ir kerštо nuodus po visą kraštą! Tik viena laimė, kad bažnyčios šulai dar neturi tokios jėgos, kaip viduramžiais. Jei jie ją turėtų—inkvizicijos laužai tuojau suliepsnotų ir, vienuolių kurstomi, spirgintų ne tik knygas, bet ir jų autorius. Mokslo ir kulturos veikalai jiems visados buvo ir bus "kiaulinė" literatura. **Ešeriokas.**

"Laisvoji Mintis."

PAPARČIO ŽIEDAS IR KETURIOS KITOS APYSAKOS: (1) Neužsitikintis Vyras; (2) Žylinti Giria; (3) Klaida; (4) Korekta. Jose nurodoma kaip žmonės paikai tiki į visokius prietarus, burtus ir tt. Kaina ..... 15c.

Skrybelių Mada Šiam Rudeniui.

Štai, kaip išrodo vėliausios mados moteriškos skrybelaitės šiam rudeniui. Todėl moterims patartina apsižiurėti, kad krautuvė neįsiulytų kaš jau išėjo iš mados.

Moterims Pasiskaityt

ŠĮ SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ.

IŠ LAIŠKO SESERIAI.

...Netekėki, sese miela,
Už to seno šlubio —
Greit nuvys ir vainikėlis
Ir šilkinis rubas.

Nesirink dailaus bernioko,
Pirmaeilio franto —
Jis tiktai frizuotis moka,
Meilės nesupranta.

O jei širdį sužavėtų
Kokios gražios eilės,
Bėk tolyn tu nuo poeto,
Nuo karštos jo meilės.

Ašen tau griežtai užginčiau
Parsiduot biznieriui —
Aš lenkiuosi aukso minčiai:
Turtuos laimės nėra.

Kam tu klausi patarimo,
Sese neprityrus,—
Nerandu aš tokio rimo,
Koks tau tiktų vyras.

Gal neblogas but ir šlubas,
Gal pamilt galėtum —
Juk vistiek pasens tau rubas,
Greitai ar iš lėto.

Gal ir frantas liautųs, sese,
Vien frizavęs plaukus;
Ir poetas mestų rašęs,
Muzos nesulaukęs.

Ir biznieriaus milijonai
(Čia tariu su baime)
Jo ištikimajai žmonai
Gal suteiktų laimės.

M. Linkevičius.

MEILĖS APDAINAVIMAS.

Meilė šypsojos dalia
Ir skambėjo — lylia;
Beskambėdama — lialia,
Vyliumi įgylė.

Saulė slapstės kalnuose
Ir staiga pradingo.
Smilgoj supėsi rasa—
Lingo-lili-lingo.

Kilo rukas virš laukų
Ir ant dušios gulė...
Vai, kur nuskridai, ku-ku,
Vai, kur tu, gegule?...

Meilė šypsosi pudra,
Gundo lapės kailiu.
O cha, cha, o dra-čiudra,
Nebereikia meilės!

A. Linkevičius.

VASARA IR MEILĖ.

Skraidė vasara it pukas,
It siulelis šilko;
O dabar ant lango muką
Voras vortinkliu apvilko.

Buvo meilė, kaip nasturta,
Kaip kvapsnioji mėta,
O dabar be jokio turto
Taip sunku gyvent ant svieto...

M. Linkevičius.

KAIP POLIRUOTI BALDUS.

Gerb. Redakcija! Prašyčiau, kaip bus galimybės, paaiškinti per Moterų Skyrių, kas daryt baldams; nes turim naujus baldus, bet jie apsitraukia kokia tai šarma, kurios sausu ir švelniu skuduru negalima nuimti. Nors yra įvairių baldams "pališių," bet nekurie jų yra su stipriomis rukštimis, taip kad kartais jie neatneša naudos. Man teko matyt pas vieną gerą šeimininkę, kaip ji pališiavo baldus: pirmiausia, ji minkštu skudureliu gražiai nušluosto dulkes, paskui ji paima antrą skudurėlį ir su tuo antruoju nuima visas pirštų dėmes ir šiaip kas ant jų buvo. Tas josios skudurukas buvo, kaip aš suprantu, peiliams ir šakėms valyti. Aš teiravausi keliose didelėse krautuvėse, bet man atsakė, kad neturi tokių daiktų, o pas tą moterį aš neturiu progos pasiteirauti, nes nežinau, kur ji dabar yra. Taigi gal tamstos galėtumet šį dalyką paaiškinti.

Su pagarba,
Vasiliauskienė,
Montreal, Can.

Paaiškinimas: Gerai užbaigti nauji baldai neturėtų apsitraukti. Poliruotas medžias netenka savo vaiskumo nuo pigių "polišių." Tulos moterys savo baldus valo kerosinu. Kerosinas nedžiusta, prie jo limpa dulkės ir po kelių dienų medžias pasidaro apsiniaukęs.

Pamėginkit nuvalyti savo baldus terpentinu, užpilant jo po truputį ant švarios skepetelės ir gerai ja medį ištrinant. Tegul tuomet padžiusta dieną-kitą. Tada gerai juos ištrinkit virintu sėmenų aliejum, kurio galit nusipirkti geležų ar malevų krautuvėj. Paprašykit **boiled linseed oil.** Aliejui išdžiuti reikės nuo 2 iki 3 parų. Tuomet paimkit vaško (wax polish) ir baldus nuvaškuokit. Jusų baldai išrodys gražųs ir švieži. Vašką reikia trinti tol, kol paliks visai sausas.

Žinoma, jeigu baldai yra sugadinti karštais indais arba sulieti degtine, tada jau negelbės jokie "polišiai." Tada geriausia yra visą seną politurą nuvalyti ir nupoliruoti iš naujo. Bet šitą gali padaryti tiktai patyręs šito amato specialistas.

VIENU ŠUVIU MOTERIS PAGULDĖ 300 SVARŲ MEŠKĄ.

Išgirdusi kiaules žviegiant, farmerio Mills žmona Jessie, West Virginijoj, pasiėmė vyro šautuvą ir išėjo pažiurėti, kas ten darosi. Ji pamatė, kad jos kiaules drasko labai didelė meška. Pamačiusi moterį, meška pametė kiaules ir metėsi ant jos, bet vienu gerai nutaikytu šuviu Millienė žvėrį paguldė ant vietos. Maška svėrė 300 svarų. Farmerka dabar džiaugiasi, kad turės gražų kailį patiesti ant grindų.

Turint slogą, reikia gerti daug orančių sunkos, greipfruto sunkos, karštos arbatos su lemonu, arba nors tyro vandens — bet kokio skystimo. Reikia vengti mėsos ir kitų sausų ir sunkių valgių.

Sudėti į vandenį arba į sausą druską lemonai, išsilaikys sveiki ir nesuvytę keliatą mėnesių.

WORCESTER, MASS.
CHESTNEY'S CANTEEN
GERIAUSI IŠSIGĖRIMAI IR VALGIAI.
Visokia Degtinė, Likeriai, Vynai ir visokių išdirbysčių ALUS.
VALGIAI ŠVIEŽI ir GEROS RUŠIES.
PATARNAVIMAS GERAS!
Taipgi gaunamas ir "KELEIVIS" pavieniais numeriais.
90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

VIRĖJA
Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje randasi 340 receptų, 224 puslapiai. Moksliniai aiškinama maisto rušis, kiek kuri iš valgomų daiktų turi vitaminų, kaip sutaisyti maistą, kad jis nevien tik butų skanus, bet turėtų balansuotą vitaminų kokybę.
Knygą sutaisė K. Petrikienė, išleido A. L. D. L. D. Moterų Skyrius. Kaina $1.00.
Reikalaukite: "KELEIVIS",
253 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

NAUJOS KNYGOS.

Atsiųsta paminėti nauji Sakalo leidiniai:

1. Balys Sruoga. **Giemė apie Gediminą.** Poema gražiajam jaunimėliui. Iliustravo dail. M. Dobužinskis. Šioj giesmėj poetas skambiomis eilėmis ir meniškai sukurtais vaizdais literaturinėn formon įvelka žinomą Vilniaus įkurimo legendą. Puikios iliustracijos šį reto gražumo veikalą dar labiau papuošia. 64 pusl. Lt. 2,50.

2. Vl. Švitrigaila, **Mažas Karžygis.** 6 pav. vaidinimas jaunimui, kuriame tikrovė žavi kaip pasaka, o pasakos elementas tarsi tikras musų istorijos fragmentas, kuriame didvyriškas jaunuolis išgelbsti savo tėvą ir tėviškę—pilį. 96 psl. Iliustruota premjeros nuotraukomis. Kaina Lt. 1,50.

3. Julius Zeyer, **Trys Legendos Apie Nukryžiuotąjį.** Vertė Vetusius. Tai žymaus čekų modernisto rašytojo Prahos, Toledo ir Slovakų legendos, parašytos intriguojančiai, su mistišku paslaptingumu, persunktos stipria religine nuotaika. 115 pusl. Lt. 2.

4. Petras Vaičiunas, **Aukso Gromata.** 4 veiksmų pjesė iš istorinio 1863 metų sukilimo. Veikale ryškiai parodytas baudžiauninkų vargingas gyvenimas ir laisvės — aukso gromatos pasiilgimas bei kova del jos. 214 pusl. Lt. 3,50. Dail. M. Dobužinskio viršelis.

5. Med. dr. R. W. Hynek, **Kristaus Kančia.** Medicininė ir tikybinė studija, moderninio medicinos mokslo šviesoje pagal Torine esančią Drobulę, atskleidžianti, remiantis, fotografinėmis nuotraukomis, Kristaus nukryžiavimą, kančią etc. Iliustruota autentiškomis nuotraukomis. 112 pusl. Lt. 2.

6. Gonzague de Reynold, **Tragiškoji Europa.** Naujųjų laikų revoliucija. Tai visam pasauly pagarsėjusio veikalo I dalis, kurioje su didele erudicija ir objektyvumu autorius peržvelgia Europos gyvenimą nuo Francuzų iki Rusų revoliucijos. Gyvas stilius ir originalus minčių reiškimas veikalą daro įdomų ir patrauklų. 230 pusl. Lt. 2,50. Jau išspausdinta ir II dalis.

7. Giovanni Papini, **Tragizmai ir vyriškumas.** Vertė Vetusius. Su autoriaus portretu. Tai žymaus šių dienų italų rašytojo beletristiškai parašyti himnai humanizmui, inteligencijai, maršai drąsai ir tempui, filosofinės pasakos ir lyrinės fantazijos. 166 pusl. Lt. 2.

8. **Lietuvių Kalbos Rašybos Vadovėlis** su kirčiuotu žodynu. Sudarė A. Kalnius, Z. Kuzmickis, J. Talmantas. Skiriama mokyklai ir visuomenei. Jame yra trumpai ir aiškiai išdėstyta visa musų rašyba: balsių rašymas, žodžių rašymas skyrium ir kartu, didžiųjų raidžių, svetimybių, aukštų pareigunų vietų rašymas ir kt. Žodyne yra apie 8,000 sukirčiuotų žodžių. 224 puslapių. Lt. 2,50.

9. Laisvės kovų dramos. I. St. Lauciaus, **Signalas.** 4 veiksmų drama, kurioje vaizduojama lietuvių partizanų kovos su raudonarmiečiais, raudonųjų komisarų šeimininkavimas ir jo finalas. 160 pusl. Lt. 2.

10. II. J. Dovydaičio **Geležinis Trejetas.** 4. veiksmų drama iš Liet. nepriklausomybės kovų Augustavo apylinkėse. Veikale iškeliama fronto karių draugiškumas, pasiaukojimas ir vietos gyventojų nuotaika, sulaukus savo tautiečių. 152 pusl. Lt. 2.

11. III. Edv. Žilio, **Neprašyti Svečiai.** 3 v. pjesė iš kovų su bermontininkais. Joje pavaizduotas ramus ukininkų gyvenimas ir atėjunai rekvizitoriai, kurių tarpe iškeltas simpatiškas Mažosios Lietuvos lietuvis.

Visi šie 3 veikalai Kariuomenės Spaudos ir Švietimo Skyriaus dramos konkurse premijuoti. Su Valst. Teatro režis. Dauguviečio nurodymais vaidintojams ir dail. Žuko dekoracijų eskizais.

12. **Teta iš Amerikos.** 3 veiksmų komedija. Sulietuvino J. Audronis. Liaudies Teatro Nr. 8. Advokato, artisto vaidinančio moteriškas roles, amerikonė ir jos dukters nuotykiai kupini juoko ir lengvai pastatomi kiekv. scenoje. 96 pusl. Lt. 1.

Knygas galima užsisakyti šiuo adresu: "Sakalo" B-vė, Kaunas, Kęstučio gatvė 36, Lithuania.

Lengvas Budas Išmokt Angliškai.
Rankius reikalingiausių žodžių ir pasikalbėjimų. Ši knyga sutaisyta taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokt kalbėt angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čieli sakiniai, pasikalbėjimai darbo jieškant, važiuojant kur nors, nuėjus krautuvėn, pas daktarą, pas barzdaskutį, pas kriaučių ir tt. Su fonetišku ištarimu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelsonas. Pusl. 95. ..... 35c.

Tikėjimų Istorija. Parašė P. D. Chantepie de la Sausaye, Teologijos profesorius. Vertė lietuvių kalbon J. Laukis. Knyga didelio formato, 1086 pusl. su daugybe paveikslų visokių tikėjimų dievų, dievaičių, relikvijų, bažnyčių, šventinyčių ir tt. Gražiais tvirtais apdarais. Chicago, 1914, pusl. 1086. Kaina $7.00

LIETUVIŲ LAISVĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJA
WAUKEGAN, ILL.
VALDYBA 1938 METAMS.
A. Bilvinskas — pirmininkas, 711 — 8-th st., Waukegan, Ill.
Jos Mačiulis — pirm. pagelbininkas, 906 Prescott St. Waukegan, Ill.
Suzana Gabris—nutarimų rašt. 730 McAlister ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernagis—turtų rašt. 720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekunas — kasierius, 726 — 8th St., Waukegan, Ill.
Kasos Globėjai:
J. Petraitis, D. Lauraitis.
Knygiai:
D. Lauraitis, K. Ambrazunas.
Maršalkos:
P. Rukštalis, J. Jarušaitis.
Susirinkimai buna paskutinį nedėldienį kožno mėnesio, 1:00 v. po pietų, Liuosybės Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS
SIELOS BALSAI
Papuošta daugeliu spalvuotų puikių paveikslų, 223 pusl. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuot viešuose susirinkimuose.
PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.
Knygoje yra trijų rųšių eilės:
TAUTIŠKOS, ŠEIMINIŠKOS IR DARBININKIŠKOS.
Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje.
KAINA TIK $1.00.
Audimo apdarais $1.25.
Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugs. Pinigus geriausia siųst "Money Orderiu". Popierinius galima siųsti tiesiog paprastam konverte, bet reikia aiškiai užrašyt savo ir "Keleivio" adresą ir nepamiršt prilipint už 2c. markę.
"KELEIVIS"
253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo musų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

Nelaimingi Įvykiai.

Kauno Žaliojoj gatvėj nusižudė savanoris Antanas Kisielius.

Muravos kaime nusišovė pil. Pranas Mickevičius.

Kauno Juozapavičiaus prosp. lengvas automobilis suvažinėjo vieną berniuką.

Netoli Marvelės piktadariai užpuolė vieną pilietį ir akmeniu pramušė galvą, o peiliu perdurė šoną.

Tarp Joniškio ir Meitinės stočių, Lietuvos pusėje rastas Estijos piliečio Edgar Vind lavonas. Manoma, kad jis iškrito iš einančio traukinio ir užsimušė.

Ant Vilijampolės tilto vienas dviratininkas užvažiavo ant mergaitės ir ją sužalojo.

Kaune Kranto alėjoj trys vyrai užpuolė vieną vyrą ir kuolais jį primušė, be to, atėmę 20 litų.

Juozapavičiaus prosp. Kaune, rasta apsinuodijusi viena moteris, kuri su mažomis gyvybės žymėmis nugabenta į ligoninę.

AUTOBUSAS SU 22 KELEIVIAIS ĮGRIUVO Į GRIOVĮ.

Panevėžio-Biržų plentu 7 rugsėjo važiavo pro Stanionių kaimą autobusas su 22 keleiviais ir susitiko važiuojantį vežimą, kuris nepaisydamas autobuso signalų nedavė kelio. Mašiną vairavęs ne pats šoferis, o konduktorius Mockus Vladas, staiga pasuko į šalį ir autobusas nuvirto į griovį. Bet laimei, kad mašina iš lėto ėjo, tai mažai kas tenukentėjo. Iš 22 važiavusių keleivių lengvai sužeisti tik trys, o kiti visi išliko sveiki. Nukentėjo: Labačiauskienė Salomėja iš Vejeliškių kaimo, Raguvos valsč., Indrelienė Malvina iš Pasvalio ir Snarskienė Eugenija iš Jakutiškių kaimo, Panemunio valsčiaus.

DEGĖ KREKENAVA.

Rugsėjo 10 d. prieš piet Krekenavos Pieno perdirbimo b-vėj kilo gaisras, kuris greit išsiplėtė ir buvo pavojus artimesniems trobesiams. Vietos gaisrininkai nepajėgdami su ugnimi kovoti, šaukėsi Panevėžio gaisrininkus, bet kol šie susirinko, antru kart telefonu pranešė, kad jau nereikia, nes gaisrą nuslopinti padėjo pribuvę kariuomenės daliniai.

Turimomis žiniomis tesudegė tik pieninė ir gaisrininkų garažas.

Smulkesnių žinių apie gaisrą kol kas nepavyko gauti.

PO PAMALDŲ KRUVINOS MUŠTYNĖS.

Rokiškio apskrity, Ragelių miestely buvo šv. Jokimo "atlaidai." Po atlaidų įsigėręs jaunimas pradėjo peštis ir visa rinka virto kovos lauku, kad net reikėjo iššaukti papildomai iš Rokiškio ir Kamajų policiją. Rezultatai: du jaunuoliai labai sunkiai sužeisti ir nugabenti į ligoninę, o šiaip pamėlynavusiais veidais be skaičiaus.

UKININKAI NEĮARIA PUDYMŲ.

Buvusios vasaros sausros molynus ir šiaip sunkesnes žemes taip įdžiovino, kad ukininkai dobilienų, pudymų ir ražienų, kol neatlis didesnis lietus, negali arti.

KAIP TAPTI SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PILIEČIU?
Aiškiai išguldyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbose. Antra peržiurėta ir pagerinta laida. Kaina ..... 25c.

UŽ CHULIGANIZMĄ UŽMOKĖJO SAVO GYVYBE.

Panevėžy 1 rugsėjo dieną buvo toks atsitikimas:

Du įsigėrę vyrukai ėjo Respublikos gatve ir užkabinėjo žmones. Prie pašto jie sugavo Sasnausko vaiką ir mušė, net kojom jį spardydami. Tuo laiku pro šalį ėjęs pil. F. Šaltenis norėjo vaiką užtarti, bet triukšmadariai puolė ir jį mušti. Gavęs antrą smugį akmeniu į veidą, jis parkrito, pakilo ir vėl pargriuvo. Mušeikos dar apspardė jį kojomis ir pabėgo. Tuo tarpu kas tai pranešė vieno pulko adjutantui, kad nežinomi du žmogžudžiai užmušė prie pašto žmogų ir dabar bėga Puzino gatve ir prašė sulaikyti. Adjutantas, gavęs tokią žinią, tuoj įsakė vienam viršilai ir vienam kareiviui žmogžudžius sulaikyti. Bet šie nepasidavė ir bėgo tolyn atsimėtydami akmenimis. Viršila paleido į viršų įspėjamą šuvį, bet bėgliai nesustojo ir visą laiką bėgdami svaidė akmenimis. Ant liepto per Nevėžį, viršila iššovė dar du įspėjamus šuvius ir reikalavo sustoti. Bet šie nemanė stoti, pasileido smarkiau bėgti. Tuomet viršila iššovė ketvirtą šuvį bėgančių linkme ir kulka pataikė vienam iš jų į galvą ir jis krito vietoj, o antras bėgo toliau. Antrą darbininkai pagavo tik prie Smėlynės gatvės.

Pasirodė, kad nušautasis yra Bartusevičius Kazys, 17 metų, o sulaikytasis — Sablinskas.

Šaltenis nuvestas pas daktarą, kuriam žaizdą sukabino ir perrišus galėjo pats išeiti. Jam padarytas lengvas kuno sužalojimas.

ŠKAPLERIUS PARDUODAMAS NORĖJO IŠGĖDINT MOTERIŠKĘ.

Po Lietuvos miestelius ir kaimus valkiojas škaplerninkas N. pardavinėdamas šventus paveikslus, rožančius, škaplerius ir kitas "brostvas." Praeitą savaitę minėtas "škaplerninkas" sukinėjosi po Viešintų valsčių. Užėjęs į Bilėnų kaimą jis apsinakvojo pas vieną ukininką. Bet vakare, dar nespėjus atsigulti, "škaplerninkas," išėjus vyrui gulti, čiupo šeimininkę į glėbį ir parsigriovęs ant lovos pradėjo draskyti jos drabužius. Bet šioji pradėjo šaukti ir gintis. Vyras, išgirdęs žmonos šauksmą, atbėgo ir rado "škaplerninką" ant lovos bedraskantį jo žmoną. Vyras, nieko nelaukdamas, "škaplerninką" čiupo už pakarpos ir gerokai prikulė, o kitą rytą norėjo perduoti policijai, bet šis atsiprašė ir ukininkas jį paleido.

PAŽANGUS SĄVAITRAŠTIS
ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS
Į U. S. A. metams kainuoja $1.50 Pažinkite Pietų Amerikos lietuvių gyvenimą, išsirašydami "Argentinos Lietuvių Balsą." Adresas:
"A. L. BALSAS"
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

BULIUS SUBADĖ SAVO ŠEIMININKĄ.

Merkinės val. Sivelionių kaime rugsėjo 1 d. įnirtęs bulius subadė savo šeimininką Kazį Verenių, sužalodamas jam strėnas. K. Verenius atvežtas į Alytaus ligoninę atgavo sąmonę. Yra vilčių, kad pagis.

Amerikos Karo Lėktuvo Katastrofa.

Californijoj, ties Burbanku, anądien nukrito ir sudužo karo lėktuvas. Šiame vaizdely galima matyt gazolinas liepsnojant. Katastrofoj žuvo du aviacijos karininkai.

FORDAS LIETUVOJ AUTOMOBILIŲ FABRIKO NESTATYS.

Žinomo Amerikos automobilių karaliaus Fordo Įgaliotiniai buvo atvykę į Lietuvą ir tyrinėjo galimybes čia pastatyti automobilių fabriką, kuris aptarnautų ne tik Lietuvą, bet ir kitas Baltijos valsybes. Buvo numatyta, kad Fordo fabrikas galės buti steigiamas Klaipėdoje. Bet vėliau reikalas dėl nežinomų priežasčių pakrypo į kitą pusę ir dabar aiškėja, kad Fordas didžiulį fabriką Baltijos kraštams stato Helsinkyje, iš kur aptarnaus Suomiją, Estiją, Latviją, Lietuvą ir Lenkiją. O Kopenhagos Fordo fabrikas aptarnaus tik Skandinavijos kraštus.

Tsb.

MIRĖ PLAKTUKU PRIMUŠTAS ŽMOGUS.

Rugpiučio 4 naktį Alytaus valsč. Žaunieriškių kaime per langą į A. Kieliaus namus įsibrovė plėšikai. Jie miegojusį lovoje Kielių į galvą nušovė, o jo žmonai revolverio drutgaliu apdaužė galvą ir sulaužė ranką, bet moteris, matyt, su plėšikais atkakliai grumėsi, nes pas ją liko atimtas revolveris.

Žmogžudystė įvykdyta, matyti, plėšimo tikslais, nes nerasta A. Kieliaus už parduotą eržilą ir du bekonus gautų pinigų ir be to, velionies Kieliaus dokumentai ir vekseliai rasti išdraikyti.

Kielienė paguldyta į Alytaus apskričio ligoninę. Ji, atgavusi sąmonę, pasakojo, kad ji grumėsi su vienu mažu žmogžudžiu ir iš jo atėmusi revolverį. Po to ji apalpusi.

UKININKAS IŠARĖ RANKĄ SU ŽALVARINĖMIS APYRANKĖMIS.

Prie Raguvėlės, Pajuostės vienkiemy, prieš keliatą metų buvo aptiktos senovės laikų kapinės. Padarius paviršutinišką kasinėjimą, buvo rasta žalvarinių papuošalų, akmeninių kirvių ir ginklų. Tas plotas apsaugotas nuo naudojimo. Šiomis dienomis Pajuostės vienkiemio ukininkas Antanas Tubis, beardamas netoliese tos vietos, išarė žmogaus rankos kaulus su trimis gražiai graviruotomis žalvarinėmis apyrankėmis. Matyt senovės kapinės buvo nekoncentruojamos, o numirėliai laidojami pakrikai. Ar nevertėtų archeologams susirupinti ir šių senkapių kasinėjimu. Galima rasti kai ko ir vertingo.

GIRTAS PADEGĖ NAMĄ.

Alytuje, Šilelio gatvėje, rugsėjo 1 d. pil. Budrevičius įkaušęs parėjo į savo butą. Atsiguląs į lovą išbėrė degtukų dėžutę ir juos kažkaip padegė, nuo degtukų užsidegė lovoje šiaudai ir ugnis smarkiai ėmėsi plėstis visame namo viduje. Sirena pranešė gaisro pavojų. Pribuvus gaisrininkams, pavyko greit gaisrą likviduoti namui nenukentėjus.

Ar Buvo Kristus?
Išėjo iš spaudos nauja knyga,
MYTAI APIE KRISTŲ
Knygoje rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo įdievintas, ir kaip tapo Dievo sunumi.
TIKIME Į KRISTŲ, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų susidarė. Žinosite kaip krikščionys pasisavino nuo pagonų pasaką apie Kristų, Kalėdų ir Velykų šventes, o dabar krikščionys vadina pagonis bedieviais. Atrasite kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, mirė ir kada jisai buvo nukryžiavotas.
MYTAI APIE KRISTŲ knyga turi 111 puslapių. Kaina tiktai 35 centai. Galima gauti "Keleivio" afise arba pas
T. J. KUČINSKAS,
3501 So. Union Ave.,
CHICAGO, ILL.

LAUŽO MEDELIUS.

Panevėžy, palei Nevėžį eina Jakšto prospektas, kuris gražiai apsodintas baltosiomis akacijomis. Medeliai gražiai prigiję, gerokai paaugę ir labai gražiai puošia prospektą. Bet atsiranda tokių nenaudėlių, kurie tuos medelius be pasigailėjimo laužo. Ypatingai daug išlaužyta jų rugpiučio mėnesy. Reikėtų patiems piliečiams suprasti grožį ir jį saugoti, o nenaikinti. Pamačius kitus tai darant, reikėtų sudrausti, arba pranešti policijai.

IŠNIEKINO ŽYDŲ MALDYKLĄ ŠIAULIUOSE.

Žydų spaudos žiniomis iš Šiaulių, pereito šeštadienio vakare Šiauliuose į Varpo gat. esančią žydų maldyklą įsibrovė nežinomi piktadariai, kurie nieko nepaėmė, o tik išniekino įvairias šventas knygas, buv. maldyklos spintose ir šiaip ją pribiaurino. Piktadariai jieškomi. Jie buvo įlindę pro langą.

KAIP KRETINGOJE GYVENA BERGŽDI PRANCIŠKONAI.

Kam teko vasaroti Palangoje, tas ne kurortą, bet Kretingą geriau prisimins, nes jos geležinkelių stotyse "apturėjo" spustį, kaip per ubagų susigrudimą bent kokiam Žemaitijos liurde. Tokia yra pirma, bet sunkiai pamirštama pažintis su Kretinga. Miesto gyvenimą galima nušviesti taip: Kretinga yra žinoma garsiu "stebuklingu" liurdu, todėl pačiu pro jį tekančiu upeliu, o dar "garsesne" savo skaitlingais vienuoliais pranciškonais. Šiandien jų armija yra tokia: 20 tėvų ir per 100 broliukų-brolių. Tai tvirčiausia žmonių mulkintojų organizacija visoje Žemaitijoje, žinoma net iš švedų laikmečio. Tai dar ne viskas: prudas, didelis ukis, sodai, daugybė namų, malunas, elektros stotis, spaustuvė ir tt. Jų turtus apskaičiuoti mano pajėgos menkos. Tuo reikalu galėtų painformuoti čia padirbėjęs mėnesį geros kvalifikacijos buhalteris. Toliau,—už nemažai pelningo liurdo stovi milžiniški balti rumai. Tai "švento" Antano namai. Namai—"nameliukai," kai kur keturių, kaikur penkių aukštų su tąsomis, terasomis ir uodegomis. Kad juose gyvenimas ne iš piršto išmelžtas, galima spręsti iš tolo į jų langus pažvelgus: žydi lelijos, pinavijos lapus, kaip liuto letenas, rodo gajus fikusai. Nepaprasti čia žmonės gyvena: dvarininkai, amerikonai, vienas kitas buvęs pirklys. Nereikia manyti, kad šv. Antanas toks nuolaidus ir teiksis čia priimti kumečius. Nori jo namuose gyventi, tai mokėk 50,000 litų, tik tuomet gausi tose gėlėse dangaus karalystę. Jeigu ši karalystė ir nusibostų, iš jos nepabėgsi, mat čia yra tokia kasa, kuri tik priima, bet neišmoka. Tokios operacijos daromos tais sumetimais, kad iš indėlių kuriamas turtas, kuris ir žemės reformos nedalomas.

Šv. Antano namų gyventojai tokiu piniginiu pasiaukojimu ir gyvenimu bei galvojimu tikrai įdomųs. Nei jie laikraščių skaito, nei gyvenimo pažįsta. Tai tikri "dangaus paukščiai," kurie nei sėja, nei piauna, bet turtus kriauna. Tie gyventojai nėra kokie vienuoliai. Čia jie gyvena su savo žmonomis. Gyvena, kaip ir visi pasauliečiai. Tik jie tuo skiriasi, kad šeimos neturi—bergždi.

F. Žlobickas.

KRIAUČIUS NUŽUDĖ VYRĄ, KAD GALĖTŲ PRIEITI PRIE JO ŽMONOS.

Biržų apskrity, Krinčino valsčiuje, Tetirvinių kaime našlys Raineckas prieš kiek laiko vedė antrą žmonelę, ramiai su ja gyveno ir augino vaikučius. Bet tas ramumas neilgai tesitęsė. Prie jaunosios žmonelės pradėjo suktis to kaimo "kriaučiukas" Petras Strilčiunas. Pagaliau ir Raineckienė įsimylėjo į "kriaučiuką" ir pradėjo su juo bičiuliautis.

Pragyvenus jiems taip ketverius metus ir nors vyras gal ir nujautė žmonos santykius su "kriaučiuku," bet nieko perdaug nesakydavo. Bet pagaliau "kriaučiukui" nusibodo drebėti dėl vyro ir nutarė visai pasiimti Raineckienę nuo vyro, bet šioji galutinai mesti virą atsisakė. Kitos išeities neliko, kaip atsisakyti mylimos, ar nuo kelio pašalinti vyrą. Nutarė pašalinti vyrą.

Rugpiučio mėnesy Žolinės išvakarėse Raineckas parsivedė arklį namo, kad nereikėtų važiuojant į atlaidus jieškoti ir prisirišo prie namų. O "kriaučiukas" visą laiką slankiojo, jieškodamas progos Rainecką nužudyti. Jis atrišo arklį ir nuvedė už daržinės, o pats įėjo į pirtį palikdamas atdaras duris. Raineckas pamatęs, kad arklio vėl nėra, sako žmonai:

—Matyt tas Strilčiunas man krečia šposus.—Ir abu su žmona išėjo jieškoti arklio. Pamatęs pirties duris atdaras, ėjo vidun. Bet vos spėjo slenkstį peržengti, pasigirdo du šuviai ir Raineckas išbėgęs iš pirties už kelių žingsnių sugriuvo. Abu šuviai pataikė į koją. Tuomet "kriaučiukas", iššoko iš pirties ir pribėgęs prie gulinčio Rainecko paleido į krutinę dar tris šuvius. Bet laimei šuviai buvo nemirtini ir Raineckas galėjo pasakyti žudiko pavardę.

"Kriaučiukas," norėdamas užmaskuoti savo nusikaltimą, tuoj išvažiavo į Radviliškį, kuris yra už 50 kilometrų. Bet policija jį tenai suėmusi patalpino kalėjiman.

Raineckas atvežtas Panevėžio apskr. ligoninėn mirė.

KLAIPĖDOJE STATOMAS ŽUVIES APDIRBIMO FABRIKAS.

Žemės bankas Klaipėdoje apsiėmė "Žuvies" b-vei pastatyti žuvies apdirbimo fabriką. Pastačius tą fabriką ir pradėjus jam veikti, numatoma suvaržyti konservuotos žuvies įvežimą.

PAGARSINIMAI 'KELEIVY'

Norint, kad pagarsinimas tilptų GREIT, reikia priduoti garsinimą administracijon nevėliau PANEDĖLIO VAKARO. Siunčiant per paštą, reikia pasiųst iš anksto, kad paskiektų mus ne vėliau kaip panedėly. Vėliau gauti garsinimai į tos savaitės numerį nespėjama patalpint.

Norint, kad garsinimas nesustrukdytų, sykiu su pagarsinimu reikia siųsti ir mokestį.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokį parengimą, trumpą pranešimą patalpinam už $1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo colio.

Už pajieškojimus darbininkų, pardavimus ir kitokius smulkius pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambesnėm raidėm antgalvis—15c. extra.

"Keleivio" prenumeratoriams už pajieškojimus giminių ir draugų, kalna 1c. už žodį. Mažiausio pajieškojimo kaina 50c.

Norint pajieškot su paveikslu, reikia pasiųst fotografiją ir klaust kainos.

"KELEIVIS," 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

NUOLATINIS, GREITAS SUSISIEKIMAS
Tarp New Yorko ir Klaipėdos, per Gothenburgą
Kelionė prasideda ir baigiasi Švedų Amerikos Linijos laivais. Nuo Švedijos, vykstsa iš Stockholmo ar Kalmaro moderniškuoju S. S. "Marieholm."
Nereik Švedų vizos keleiviams į Lietuvą per Švediją.
KALĖDINĖS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
Išplauks iš New Yorko
DROTTNINGHOLM: ..... Lapkričio 30
GRIPSHOLM: ..... Gruodžio 7
Platesnių žinių ir laivakorčių krepkitės į vietinį laivakorčių agentą, arba
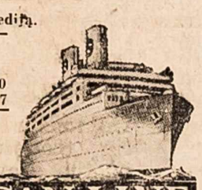
SWEDISH AMERICAN LINE
154 BOYLSTON STREET, BOSTON, MASS.

KALĖDINĖ EKSKURSIJA
Į LIETUVĄ
LAIVAI IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO
EUROPA ..... Lapkričio 26
DEUTSCHLAND ..... Gruodžio 1
HAMBURG ..... Gruodžio 7
BREMEN ..... Gruodžio 14
NEW YORK ..... Gruodžio 15
Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremen ar Hamburgo
Mes jums pagelbėsime gauti vizitinių ir imigracijos vizas jusų Europos giminėms.
Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba
252 BOYLSTON ST., ... BOSTON, MASS.
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Pažangiejie Amerikos Lietuviai!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI ŠVIESTIS. JŲS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir jau 14-ti metai leidžiamas Rimtas Mokslo, Literaturos ir Visuomenės Mėnesinis Iliustruotas Žurnalas **KULTURA.**

"KULTURĄ" REDAGUOJA GARBĖS PROFESORIUS P. LEONAS. Bendradarbiauja įžymiausieji Lietuvos mokslininkai, rašytojai, veikėjai, todėl "Kulturos" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje 1937 m. žurnalą "KULTURĄ" arba IŠSIRAŠYKITE JĮ PATYS, nes "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomųs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas 1937 m. duoda savo pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingą dovaną—dailiai iliustruotą, įdomų įžymiojo anglų rašytojo B. SHAW Romaną **"Juoda Mergaitė Jieško Dievo."**

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi: **Lietuvoje metams tik 16 litų, pusmečiui 8 litai. Amerikoje metams $4; pusei metų $2.**

Adresas:
ŽURNALAS "KULTURA"
ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

Vietinės Žinios

SAKO, ANGLIJA NORI SUPIUDYT VOKIETIJĄ SU SOVIETAIS.

Pereitą sąvaitę Bostone kalbėjo Anglijos rašytojas Ralph Bates, nesenai sugryžęs iš Ispanijos, kur jis kovojo su lojalistais prieš fašistus. Jis tvirtina, kad reakcinė Anglijos valdžia nori supiudyti Vokietiją su Sovietų Rusija, kad tarp judviejų kiltų mirtinas karas Chamberlainas bijosi demokratijos Europoj sustiprėjimo, sako Bates, nes tuomet Anglijos darbiečiai su liberalais galėtų ir Anglijoj nuversti reakcininkus. Bet Chamberlainas mataș pavojų Anglijos interesams ir iš stiprėjančios Vokietijos. Todėl jo tikslas esąs išprovokuoti Rusijos-Vokietijos karą, kad jos vieną kitą sunaikintų ar bent gerokai susilpnėtų besimušdamos. Tuo tikslu Chamberlainas ir spyręsis atidaryti Vokietijai kelią per Čekoslovakiją į pietų rytus—kelią į Rusijos pašonę.

Bet apdairesni Anglijos politikai, kaip Edenas ir Churchillas, esą labai susirupinę, kad Chamberlainas, kasdamas Rusijai duobę, neiškastų jos Anglijai. Jie mano, kad susiglemžusi vidurinėj Europoj aliejaus geležies ir kitos žaliavos šaltinius, Vokietija atakuos ne Rusiją, bet atsisuks atgal ir puls silpnesnes demokratines valstybes Europos vakaruose, butent Franciziją ir Angliją. Tuo tikslu Vokietijos ir Italijos fašistai stengiasi sunaikinti demokratiją Ispanijoj, kuri guli Francuzijos pasieny. Jeigu jie tenai laimės, tai Francuzija taps iš visų pusių apsupta fašistinių valstybių.

Taigi visos demokratinės Europos viltis šiandien glūdi Ispanijos apkasuose, sako Bates.

Išplėšė brangmenų krautuvę.

Tarp pereitos subatos vakaro ir šio panedėlio ryto Bostone buvo išplėšta Gordon Brothers firmos didelė auksinių daiktų krautuvė prie Province streeto. Vagys įsigavo per krautuvės užpakalį, išdegino acetilinu seifo užpakalį ir išvogė tarp $100,000 ir $150,000 vertės deimantų ir kitokių brangmenų. Plėšikai buvo apsirengę kaip "pentoriai," ir dešėtkai žmonių matė per langus subatoj vakare ir per visą nedėldienį, kaip "pentoriai" vaikščiojo po krautuvės vidų, nevat pentydami šepas ir rakandus. Acetilininas buvo užsakytas iš žinomos biznio firmos ir subatoje tos firmos trokas atvežė visus įrankius ir paliko "pentoriams." Niekas nemanė, kad tai plėšikai.

40,000 žmonių valys išlaužytus medžius.

Buvęs uraganas išlaužė Naujoj Anglijoj daug medžių. Giriose ištisi plotai liko išguldyti, tartum kočiote iškočioti. Iš pradžių valdžia nemanė laužą valyti, nes tai labai daug kainuotų; bet dabar apsižiurėta, kad išlaužytos girios sudaro labai didelį gaisro pavojų. Todėl nutarta pristatyti prie darbo 40,000 WPA darbininkų, kad tą laužą nuvalytų. Darbas prasidės tuojaus.

Rado nusišovusį airišį.

Prie Carson byčių maudynių šio panedėlio rytą policija rado automobiliuje nusišovusį South Bostono airišį Williamą F. Mahoney, kuris gyveno ant Gates st.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS.

Massachusetts valstijos Švietimo Departamentas turi įsteigęs vadinamą University Extension skyrių, kuris organizuoja ir duoda įvairius kursus. Šių metų programon šitas departamentas įdėjo savo programon ir lietuvių kalbos kursą. Pamokos prasidės 21 spalių vakarą ir bus duodamos per visą žiemą kiekvieną penktadienio vakarą, pradedant 6 valandą, State House auditorijoj, Bostone.

Jeigu bus daug lankytojų, tai pamokų vieta galės but perkelta į tinkamesnę patalpą, gal į Harvardo Universiteto Sever Hall.

Jeigu butų iš lietuvių reikalavimas, tai šis departamentas sutiktų duoti lietuvių kalbos kursus ir kituose Massachusetts valstijos miestuose, kaip Brocktone, Worcestery, Lawrence ir kitur. Klasei atidaryti departamentas reikalauja, rodos, nemažiau kaip 30 lankytojų, kurie turi užsiregistruoti ir užsimokėti paskirtą mokesnį. Departamentas parupins vietą ir mokytoją.

Taigi, kas nori pasimokinti lietuvių kalbos, tegul tuojaus kreipiasi laišku ar asmeniškai į Department of Education, Division of University Extension, Room 217 State House, Boston.

Platesnių informacijų galima rasti ir Švietimo Departamento išleistame paskutiniame Biuletiny, ant 29 puslapio. Tą biuletinį galima gauti visuose viešuose knygynuose Massachusetts valstijoj ir pačioj steitauzėj. Reikia paprašyti: University Extension Bulletin.

Pilnas kursas susideda iš 16 paskaitų. Ir reikia da pridurti, kad šis kursas bus kredituojamas taip kaip ir kitų kalbų kursai. Taigi, kas norės įstoti į kolegiją, tas galės gauti kredito už lietuvių kalbos mokėjimą. Baigusiems kursą bus duodami tam tikri liudymai arba certifikatai. **Dr. D. Pilka.**

Vilnų, medvilnės ir odų pramonės darbai.

Bostono First National Bankas savo apžvalgoj aną sąvaitę sako, kad paskutiniais laikais pramonės reikalai Naujoj Anglijoj truputį "pagerėjo," nes daugely vietų darbininkų algos nukrito arba buvo numuštos. Mažesnės darbininkų algos, tai bankieriams ir fabrikantams yra "geras" ženklas." Bet kažin, ką tie ponai pasakytų, jeigu jiems patiems kas nukapotų algas.

Apie vilnų audimo pramonę tas bankas sako, kad vilnonių audeklų rinka paskutinėmis dienomis žymiai pagerėjo, nes drapanų siuvyklos šįmet ilgai materijų nepirko, todėl dabar prasidėjęs pavėluotas pirkimas ir audinyčiose atsiradę daugiau darbų. Materijų kainos irgi pašokusios, nors vilnos šįmet 20 nuošimčių pigesnės ir audėjų algos mažesnės. Tai vėl "geras" ženklas, nes tai reiškia, kad fabrikantų pelnas bus didesnis.

Medvilnės audinyčios per liepos mėnesį turėjo 15% daugiau darbo negu birželio mėnesį, tačiau 30% mažiau negu pernai. Per rugsiučio mėnesį medvilnės verpimas ir audimas ėjo tokiu pat tempu, kaip ir liepos mėnesį.

Čeverykų dirbtuvėse darbai pradėjo gerėti nuo vidurio liepos ir eina vis geryn dabar, tačiau dabartiniu laiku dirbtuvės gamina apie 10 nuošimčių mažiau negu pernai šiuom laiku. Dabar dirbama avalinė ateinančiai žiemai.

Odos dirbtuvės, kurios gamina padus, dabar dirba su 85 nuošimčiais darbininkų.

Gimdymų kontrolės sąjunga ves kovą toliau.

Massachusetts Gimdymų Kontrolės Lyga nustebo išgirdusi, kad Vyriausis Teismas šį panedėlį palaikė šios valstijos seną įstatymą, kuriuo draudžiama duoti nelaimingoms motinoms patarimų, kaip apsisaugot nuo didelių šeimynų. Lygos vadai sako, kad įstatymas yra žiaurus ir nežmoniškas, nes atima skurdžių šeimynoms teisę naudotis mokslo žiniomis, tuo tarpu kai turčių šeimynos naudojasi geriausių daktarų patarimais ir vaikų beveik neturi. Vaikų auginimas tuo budu yra užkraunamas ant beturčių, kurie dažnai ir sausos duonos neturi. Paaugę tokių šeimynų vaikai virsta plėšikais ir kitokiais piktadariais, kuriuos paskui visuomenė turi užlaikyti kalėjimuose ir beprotnamiuose. Taigi gimdymų kontrolės organizacija tęs kovą prieš tą įstatymą toliau.

Sučiupo ištvirkėlių lizdą.

Pereito penktadienio naktį Alstono policiją užklupo apartmentą prie 186 Warren st., kur vyrai susieidavo su moterimis, ir suėmė 6 žmones. Kuomet policija įsilaužė į vidų, viena mergina išbėgo iš miegamojo kambario visai nuoga; pamačiusi policmanus, ji smuko atgal į miegruimį; jos pėdomis pasiskubino ir policija. Ji pamatė, kad per langą jau bėga taip pat visiškai nusirengęs vyriškis. Policija jį sučiupo ir kartu su mergina nuvežė nuovadon. Tenai pasirodė, kad tas vyras esąs vedęs žmogus ir labai žymus Bostono biznierius, bet jo vardo ir pavardės policija neskelbia, tik merginos pavardę paskelbė. Kitam kambary buvo suimta kita panaši porelė. Suimta taipgi ir apartamento laikytoja su savo vyru. Jiedu kaltinami nedorybės namų užlaikymu.

Pereitą subatą valstijos policininkai užklupo Tauntone dvi vietas, kur susirinkę gembleriai gemblino arklių lenktynėmis. Abidvi vietos buvo išdaužytos ir suimta 129 žmonės.

Buvęs Naujoj Anglijoj viesulas nukrėtė apie 400,000,000 bušelių obuolių.

Klausosi Žinių iš Čekoslovakijos.

Jonas Beneš, buvusio Čekoslovakijos prezidento brolis, kuris gyvena Milwaukee'je, kartu su savo žmona klausosi per savo radiją žinių iš Čekoslovakijos. Jo broliis Edvardas pereitą sąvaitę rezignavo iš Čekoslovakijos prezidento vietos.

Bus daug smagumo.

Spalių 12, seredoj nuo 6 vakare, Lietuvių svetainėje, So. Bostone bus gražus pasilinksminimas. Gros gera orkestra didėjėj salėj jaunuoliams. Apatinėj salėj bus užkandžių ir išsigert. Jaunimas ir suaugusieji galės smagiai paužti. Balių rengia DLK Vytauto draugija. **Kom.**

ŠAUNI VAKARIENĖ

Įvyks **Lietuvių M. Žinyčioj,** nedėlioj, Spalių-Oct. 16 d., nuo 5:30 vakare. Šią vakarienę pamargys musų žymus kalbėtojai, Basanavičiaus Kliubo kvartetas. Turėsime geriausių valgių. Prašome visų dalyvauti, nes turėsite gerą laiką ir paremsite Žinyčios veikimus. Įžanga tik 50 centų.

Rengia Lietuvių Žinyčios Komitetas ir Moterų Ratelis.

Radio Programa.

Spalių 15 radio programa per stotį WORL, 8:00 val. ryte bus sekanti: (1) Žinios; (2) Jonas Krukonis iš So. Bostono pasakys monologą; (3) radio kontestas; (4) muzika.

Spalių 16, nedėlioje, radio programa per stotį WORL, nuo 9:30 ryte: (1) Lietuvių Radio Trio iš So. Bostono; (2) dainininkė Marijona Miltėnaitė iš Montellos; (3) smuikininkė Albina Antanavičiutė iš Waltham. **Steponas Minkus.**

Pavogė Seifą su $1,500.

Iš Warmutho restorano, kuris randasi prie Devonshire streeto, pereito nedėldienio naktį vagys išvežė seifą, kuriame buvo $1,500.

Reikalinga Mergina

Kaipo motinos pagelbininkė. Geras namas, atskiras kambarys. Atsišaukit telefonu. BEAcon 3088. Mrs. A. Frank, 80 Corey Rd., Brighton, Mass.

GRAŽIAUSIS NAMAS

DORCHESTERY PARSIDUODA. Naujos mados su visais įtaisymais, trijų šeimynų, 15 ruimų, randos po $33.00. Yra Extra lotas, galima statyt namą ir šešių karų garadžius. Savininką galima matyt ant trečio aukšto. 15 LAFIELD ST., DORCHESTER, MASS.

Martin Walulis

FURRIER

PASIUVAM KAILINIUS, KOTUS, KEIPUS, MAFFIE.

Pigiau negu pirktumėt mieste. Priimam priežiurai (storage) už 2 nuošimčiu nuo daiktų vertės.

1854 DORCHESTER AVE., Arti Ashmont Stoties DORCHESTER, MASS. Tel. TALbot 5208.

IŠSIRANDUOJA ŠTORAS

310 Dorchester street, labai tinkamas dėl bučernės, lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj, arti Old Harbor Village, labai prieinama kaina. Bučernė buvo pirmiau per 18 metų. Kreipkitės pas: (1) JOHN VARNAS 6 Trimount Pl. So. Boston, Mass.

MODERNIŠKAS

Geležies Reikmenų ŠTORAS

Pas mus gausite: Geriausios Rušies PENTŲ, ALIEJŲ, STIKLŲ, PLUMBINGŲ, Visokių smulkių reikmenų iš geležies, SIENOMS POPIERŲ, Visokių reikmenų Elektros. Visokių reikmenų iš gumos, etc.

Geriausis Tavoras, Prieinamiausia kaina. Pristatymas veltui. Užeikit ir Persitikrinkit.

Flood Square Hardware Co.

A. J. ALEKNA, Savin. 628 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. Tel. SOU 4148

CASPER'S BEAUTY SALON

83 L STREET, arti 4-th Street, SOUTH BOSTON, MASS. Tel. SOU 4645

GEO. C. STUKAS

FOTOGRAFAS

DARO Portretų, Vestuvių, Grupi Paveikslus.

PADIDINA IR INFREMUOJA Paveikslai Aukštos Rušies.

453 Broadway, SOUTH BOSTON, MASS. Tel. SOU 2029

NORWOODE STUDIA

681 WASHINGTON STREET NORWOOD, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

414 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. Office Tel. So. Boston 0948.

RES. 251 CHESTNUT AVE., Jamaica Plain, Mass. Res. Tel. Jamaica 1028-M.

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPŠYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Nedėliomis ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.

278 HARVARD STREET kamp. Inman st. arti Central skv. CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21324

MEDICINOS DAKTARAS

C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.

107 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

Tel. KENmore 5807

Dr. Wm. D. Wheeler

SPECIALISTAS ODOS LIGŲ

Valandos: 2 iki 5 po pietų.

452 BEACON STREET, BOSTON, MASS.

Tel. 28624 Gyv. 31132

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS

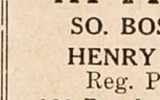

Valandos: 9 iki 12 nuo 2 iki 5, nuo 7 iki 9. Seredom 9 iki 12 ir susitarus.

AKIŲ DAKTARAS

Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžinu šviesą. Išegzaminuoju ir priskiriu akinius.

114 Summer Street, LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 22 BOSTON. Telef. Lafayette 2371 arba Somerset 2044-J

SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.

Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien. Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVYS

OPTOMETRISTAS

Išegzaminuoju akis, priskiriu akinius, kreivas akis atitiesinu ir abblyopiškose (aklose) akyse sugrąžinu šviesą tinkamu laiku.

J. L. PAŠAKARNIS, O. D. 447 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. University 9466

Dr. Susan Glodienes-Curry

LIETUVĖ DENTISTĖ

VALANDOS: 9-6 ir 7-9.

678 Massachusetts Ave., (PRIE CENTRAL SKVĖRO) CAMBRIDGE, MASS.

LIETUVIŠKA

APTIEKA

SO. BOSTONE

HENRY CABIT Reg. Pharm.

100 Dorchester Street SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI. (Insured Movers)

Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.

Saugi priežiura, kaina prieinama.

326 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. Tel. SOUth Boston 4618

BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone So. Boston 1058

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.

Kainos Stebėtinai Pigios. Dideli pagerinimai ir Hydraulic Brekais.

Taipgi taisome Automobilius ir Trokus visokių išdirbysčių.

Peter Trečiokas ir Joe Kapočiunas — savininkai.

Taisymo ir demonstravimo vieta: 1 HAMLIN STREET Kamp. East Eighth St. SO. BOSTON, MASS.

SMAGIAI PRALEIST LAIKĄ IR GARDŽIAI PAVALGYT GERIAUSIA

BLINSTRUB'S Village and Grill

VALGIAI VISUOMET ŠVIEŽUS.

GERIAUSI BOSTONE! KAINA STEBĖTINAI ŽEMA.

Kas mylite gardžiai pavalgyti, Užeikite pas Blinstrubą.

VAIDOVILIS---FLOOR SHOW

KABARETAS, DAINOS, ŠOKIAI!

KIEKVIENĄ VAKARĄ ĮVAIRESNIS

40—50 ypatų Dalyvauja parengimuose vakarais.

Garsi Muzika. Draugiškos vakaruškos, Visiems daug smagumo.

Kurie nori turėt tikrą PASISMAGINIMĄ, UŽEIKIT PASISVEČIUOT PAS BLINSTRUBUS

Kampas D STREET ir BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Kodel? Už tą patį tavorą vienur skaito brangiau, o kitur pigiau.

TODĖL, kad nekurie štorai turi mokėt brangesnias randas už kitus.

KUOMET jųs perkat SOUTH BOSTON HARDWARE, visados tą patį tavorą gaunat daug pigiau, negu kitur.

TĖMYKIT MUSŲ KAINAS:

Ready mixed Paint, gal. $1.00

Pure linseed oil Paint, gal.	2.25
White Enamel, gal.	1.50
1 coat Enamel, colors and white, gal.	2.25
Varnish, gal.	98c.
Spar Varnish, gal.	1.75
Sub. Shellac 5 lb. cut gal.	95c.
5 lb cut pure Shellac gal.	1.40
Wall-paper, 5c. up single roll	

(Tos Kainos tik per trumpą laiką.)

Ir kitus tavorus pas mus pirksite pigiau. Ateikite persitikrinti.

SOUTH BOSTON HARDWARE, INC.

J. KLIMAS, Vedėjas.

290 BROADWAY, (Prie D street kampo) SOUTH BOSTONE. Tel. SOU 1756

Rašomos Mašinelės

UNDERWOOD TYPEWRITER

Geriausios rušies, su gražiu baksu, paranku nešti kur tik nori. Mokiniam labai reikalingos, nes daug palengvina darbo moksle. Dabar išėjo visai naujas, vadinamas "Students' Model."

Kaina su visais parankumais tik $42.50, seniau buvo $54.50.

Galite gaut ant lengvų išmokėjimų. Taigi nelaukit nieko, užsisakykit tuojaus.

PARDUODAM, MAINOM, TAISOM:

Laikrodžius, Žiedus, Akinius, Radios, Šaldytuvus, Skalbiamas Mašinas, viskas geriausių Kompanijų. Kainos musų prieinamiausios.

ROLAND KETVIRTIS & CO.

322 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. Tel. SOUth Boston 4649